

INGEKOMEN
- 1 JULI 2013

Gemeente
Blaricum

College van Gedeputeerde Staten

Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Bezoekadres
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

Postadres
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Uw kenmerk
149967/178113

Ons kenmerk

Doorkiesnummer
035-7513453

T (035) 751 32 22
F (035) 751 31 01

Uw brief van
26 april

Behandeld door
Mr. A. Hogendoorn

Bijlagen

W www.blaricum.nl
M info@blaricum.nl

Datum

27 juni 2013

Betreft

Standpunt over bestuurlijke toekomst

Geacht college,

In uw brief van 26 april 2013 gericht aan gemeenteraden, colleges en burgemeesters, met als onderwerp "Proces ten aanzien van advies over bestuurlijke toekomst" verzoekt u ons u voor 1 juli 2013 op de hoogte te stellen van onze zienswijze op het advies van de heer Winsemius. Aan dit verzoek willen wij graag voldoen. Hiervoor is het nodig dat eerst in het kort een schets wordt gegeven van het proces, voor zover relevant als antwoord op uw vraag, dat de gemeente Blaricum, in samenwerking met Eemnes en Laren heeft doorlopen

Ruim twee jaar geleden, in april 2011 heeft de raad van de gemeente Blaricum de nota Strategische Samenwerking vastgesteld. De conclusie van deze nota, die is opgesteld en vastgesteld tegen de achtergrond van een aantal trends en ontwikkelingen die toen actueel waren, is als volgt:

"De samenwerking binnen de BEL verloopt goed. Op dit moment is de BEL-samenwerking in elk geval van een voldoende niveau om de taken die op de gemeenten afkomen, aan te kunnen.

Wat er nog op de gemeenten af gaat komen op het gebied van decentralisatie van rijkstaken is niet helder. De huidige bestuurskracht zal dus ook in de toekomst houdbaar moeten blijken.

Niettemin is er op dit moment geen aanleiding af te wijken van het spoor dat met de BEL-samenwerking is ingezet. Integendeel, het zoeken naar versterking van de samenwerking ligt op den duur meer voor de hand. Daarmee blijft het ook mogelijk de eigen identiteit van ons dorp te bewaren.

Versterking van de samenwerking zou gezocht kunnen worden in uitbreiding van de BEL-samenwerking met meer gemeenten of door de BEL Combinatie taken voor andere

gemeenten te laten verrichten (de onder 5 genoemde opties A2 en A3). Tevens wil het college binnen het verband van het gewest inzetten op een vorm van een shared servicecenter door bijvoorbeeld een aantal diensten daarin te centraliseren. Gedacht zou kunnen worden aan ICT, inkoop, belastingheffing etc. Daarmee zou dus de focus de komende tijd moeten liggen op versterking van de BEL-samenwerking en versterking van de samenwerking binnen het gewest.

Samenvattend:

- a. doorgaan met de BEL-samenwerking;*
- b. op termijn zoeken naar versterking van de samenwerking door uitbreiding met meer gemeenten of door taken voor andere gemeenten te verrichten;*
- c. binnen het verband van het gewest inzetten op een vorm van een shared servicecenter."*

Ontwikkelingen sinds 2011

Sinds maart 2011 heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan:

- a. De BEL-gemeenten hebben de bestuurskrachtmeting, die in het voorjaar van 2011 plaatsvond, met glans doorstaan en evalueerden hun samenwerking.
- b. In het Gewest Gooi en Vechtstreek kwam de discussie op gang over een herijking van de samenwerking.

Ad a.

De BEL-gemeenten hebben na de bestuurskrachtmeting de samenwerking geëvalueerd. Dat heeft geresulteerd in een andere aansturing van de BEL Combinatie (instelling van een bedrijfsvoeringsoverleg), een andere samenstelling van het AB en o.a. in een plattere organisatie. Verder is onverminderd doorgegaan met een verdere professionaliseringsslag. Grote uitdaging van dit moment is gezamenlijk vorm te geven aan de invulling van de bezuinigingen.

Ad b.

Na de totstandkoming van het rapport "Meer samen, samen meer" is er een voorverkenning uitgevoerd naar de mogelijke totstandkoming van een Shared Service Center (SSC). Dat heeft tot resultaat gehad dat er vervolgens een businesscase is opgesteld voor een SSC voor 7 gemeenten. Reeds in het begin van dit jaar werd duidelijk dat dat helaas niet ging lukken omdat voortijdig een drietal gemeenten heeft afgehaakt. Vervolgens is gekeken of dat met de resterende zes gemeenten zou lukken en of vanuit aanliggende regio's gemeenten wilden aansluiten. Ook dat heeft niet geleid tot enig resultaat. Een SSC is dus onhaalbaar gebleken. Daarmee is ook duidelijk geworden dat de opgave, die Blaricum zichzelf heeft gesteld in de Nota Strategische Samenwerking, niet is gelukt.

Tussenconclusie: twee doelstellingen uit de Nota Strategische Samenwerking, te weten de BEL-samenwerking uitbreiden en inzetten op een SSC binnen het verband van het Gewest Gooi en Vechtstreek, zijn niet realiseerbaar gebleken.

De eerste doelstelling, nl. voortzetten van de BEL-samenwerking, is nog steeds actueel, en komt door de ontwikkelingen van het laatste halfjaar meer in het centrum te staan.

Ontwikkelingen sinds september 2012

1. Het kabinet Rutte-Asscher trad in september 2012 aan. Een belangrijk voornemen van het kabinet is de fusie tussen de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland. Tevens werd een belangrijke passage in het regeerakkoord opgenomen over het bestuurlijke bestel:
"Een krachtige en dienstverlenende overheid vraagt een duidelijke afbakening van taken en verantwoordelijkheden tussen en binnen bestuurslagen. Het overbrengen

van een groot aantal taken van het Rijk naar gemeenten maakt meer maatwerk mogelijk en vergroot de betrokkenheid van burgers. Gemeenten kunnen de uitvoering van de taken beter op elkaar afstemmen en zo meer doen voor minder geld. Hiertoe biedt het Rijk hen ruime beleidsvrijheid.

Een grote decentralisatie van taken en bevoegdheden vergt medeoverheden die op een passende schaal zijn georganiseerd. Voor de lange termijn hebben wij het perspectief van vijf landsdelen met een gesloten huishouding en gemeenten van tenminste honderdduizend inwoners voor ogen. De inwonersnorm kan worden aangepast aan de bevolkingsdichtheid in verschillende delen van het land. De waterschappen worden samengevoegd met de landsdelen. Samen met de medeoverheden willen we dit lange termijn perspectief realiseren. Ontwikkelingen in de gewenste richting worden aangemoedigd.

De landelijke overheid zal zijn doen en laten in de contacten met medeoverheden richten op het gewenste eindbeeld. Dit heeft gevolgen voor het overleg en de vormgeving van decentralisaties en financieringsarrangementen. Decentralisaties zullen in principe gericht worden op 100.000+ gemeenten. Gemeenten benutten mogelijkheden om bewoners van wijken, buurten en dorpen te betrekken bij zaken die hen raken”.

2. Het dagelijks bestuur van het Gewest Gooi en Vechtstreek gaf oud-minister Winsemius in december 2012 opdracht de speerpunten voor een regionale agenda voor de komende tien jaar te inventariseren en op basis daarvan aanbevelingen te doen over de wijze waarop daaraan door een betere inhoudelijke samenwerking uitvoering kan worden gegeven. In april 2013 heeft Winsemius zijn rapportage [hier](#) uitgebracht.

Ad 1.

Minister Plasterk is voortvarend begonnen met de procedure rond de fusies van de drie provincies. Er zijn o.a. gesprekken gevoerd met de provinciale besturen. Kort gezegd: duidelijk is dat hier nog een lange weg is te gaan. De plannen zijn niet van de baan, maar zullen wel een langere termijn vergen. De passage in het regeerakkoord over de schaalgrootte van gemeenten heeft al veel tongen losgemaakt. En wat de bedoeling ook is geweest van het kabinet, feit is wel dat deze discussie min of meer ook een vliegwiel is geweest voor de rapportage Winsemius.

Ad 2.

Het tweede deel van de rapportage Winsemius is gewijd aan de gemeentelijke opschaling. Winsemius begint als volgt: ‘Het is een gevoelig punt, maar een verdere opgeschaalde dienstverlening (lees: decentralisatie van rijkstaken) **vereist** binnen Gooi- en Vechtstreek onvermijdelijk een gemeentelijke herindeling. Het staat buiten kijf dat een aan tal van de gemeenten binnen Gooi en Vechtstreek te klein is voor een kwalitatief voldoende dienstverlening”.

De vraag is of deze uitspraak vervolgens voldoende wordt onderbouwd. Daar kunnen zeker vraagtekens bij worden gezet. Niettemin doet dit rapport in feite nog een schepje bovenop de al jaren slepende discussie in de regio over de herindeling tussen Bussum, Naarden, Weesp en Muiden (die voorlopig werd beslecht met verwerping van een wetsvoorstel tot fusie) en de uitspraken van het huidige kabinet over de schaalgrootte van de gemeente.

Daarmee wordt de druk op de regio verhoogd. Tijd voor Blaricum om zich ook weer op de toekomst te bezinnen. En, als wij dat al niet zouden doen, dan is er het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland dat ons vraagt een standpunt in te nemen.

Winsemius geeft voor de BEL-gemeenten twee scenario's: aansluiting bij de fusiegemeente Bussum/Naarden/Huizen of bij de gemeente Hilversum.

Ongeacht de verdere ontwikkelingen in de Gooi en Vechtstreek wil Blaricum een aantal belangrijke waarden, zoals die ook benoemd zijn in haar toekomstvisie, borgen:

Dorp

* Blaricum bestaat uit drie dorpsdelen die ieder hun eigen karakter hebben en onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn

* het karakter van het dorp: dorps, kleinschalig, ruimtelijk, natuur: bos, heide, groen en water blijft gehandhaafd

* het huidige voorzieningenniveau blijft minimaal in stand

Inwoners

* de keuzes met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen moeten wezenlijk bijdragen aan een meerwaarde voor onze inwoners, met name op het niveau van dienstverlening

* het is belangrijk dat toekomstige ontwikkelingen in de Gooi & Vechtstreek kunnen rekenen op draagvlak van onze inwoners

BEL Combinatie

* alle varianten die in het rapport Winsemius genoemd worden zullen ingrijpend zijn voor onze jonge en goed functionerende organisatie. Het is van belang zekerheid te creëren voor onze medewerkers mbt tot hun toekomst bij de BEL Combinatie. Bestuurlijke exercities met betrekking tot toekomstscenario's zijn boeiend, maar mogen niet voor onnodige onrust in de organisatie zorgen

Op basis van het hier bovengeschetste en in grote lijnen weergegeven beeld, heeft de raad van Blaricum zich in zijn vergadering van 25 juni 2013 een mening gevormd en als volgt besloten:

1. Blaricum heeft kennis genomen van de varianten a. en b. die in het advies Winsemius worden benoemd;
2. Gezamenlijk optrekken van de BEL-gemeenten is gezien de verwevenheid op bestuurlijk en ambtelijk niveau noodzakelijk;
3. Wij hebben als BEL Combinatie in de samenwerking onze kracht bewezen en willen gezamenlijk optrekken in de discussie over het rapport Winsemius. De kracht van de samenwerking ligt in het feit dat deze bottom-up i.p.v. top-down gerealiseerd is.
4. Opschaling van de samenwerking is alleen dan wenselijk indien hiermee financiële voordelen bereikt worden evenals efficiency, minder kwetsbaarheid, verbetering kwaliteit, samen sterker worden met behoud van kracht van eigen dorpskarakter en voorzieningen. De door Winsemius gesignaleerde waarden van een dorp/wijk voor de directe betrokkenheid van inwoners bij voorzieningen in de leefomgeving zijn in onze gemeenten reeds aanwezig.
5. Decentralisatie van taken op het sociaal domein tegelijkertijd gecombineerd met grootschalige herindeling van gemeenten zal ons inziens leiden tot een bestuurlijke knoop met onoverzienbare gevolgen. Om die reden stellen wij voor als BEL Combinatie de samenwerking op het sociaal domein met prioriteit uit te bouwen in de nabije toekomst. Dit sluit grotendeels aan bij de bestaande samenwerking in BEL Combinatie

en in SozaHBEL. Indien schaalvergroting hierbij noodzakelijk is kan samenwerking worden gezocht met Bussum/Naarden.

6. Het intensieve regionale portefeuillehoudersoverleg biedt veel positieve kansen voor samenwerking met name ook op het sociaal domein. Op deze wijze kan de positieve kracht van onze drie dorpen gecombineerd worden met de nieuwe bestuurlijke impulsen die de decentralisaties van ons vragen. Een belangrijke voorwaarde hiervoor is dat de BEL-gemeenten zoveel mogelijk samen blijven optrekken bij beleidsontwikkeling op het sociaal domein.
7. Dit besluit voor 1 juli a.s. ter kennis te brengen aan de CDK, de heer Remkes en aan gedeputeerde mevrouw Sweet.

Wij verwachten u hiermee naar behoren te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Blaricum

mr. A. Hogendoorn
gemeentesecretaris

mw. J.N. de Zwart-Bloch
burgemeester

INGEKOMEN

18 JUNI 2013

Gemeente
Bussum

Uw kenmerk 149967/178113

Ons kenmerk 4/13.01561

Casenummer

Betreft Proces t.a.v. advies over bestuurlijke toekomst

Bijlagen

Datum 18 JUNI 2013

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
T.a.v. de heer J.W. Remkes
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Bel/Bosc

■ Gemeente Bussum

Brinklaan 35

Postbus 6000
1400 HA Bussum

Telefoon: 035 69 28 888

Fax: 035 69 28 500

Website: www.bussum.nl

E-mail: info@bussum.nl

Inlichtingen bij

A.E. Smelt

Doorkiesnummer

035 69 28 861

■ Geachte heer Remkes,

In uw brief van 26 april 2013 gericht aan gemeenteraden, colleges en burgemeesters, met als onderwerp 'Proces t.a.v. advies over bestuurlijke toekomst', verzoekt u ons om u voor 1 juli 2013 op de hoogte te stellen van onze zienswijze op het advies van de heer Winsemius. Onderstaand vindt u deze.

Alle bestuursorganen van de gemeente Bussum herkennen in meer of mindere mate de in het rapport Winsemius geconstateerde opgaven en knelpunten voor de regio. Ook in de conclusies en aanbevelingen kunnen wij ons merendeels vinden.

Als reactie op het rapport is tijdens de raadsvergadering van de gemeente Bussum op 16 mei jl. een motie aangenomen met als onderwerp 'regionale samenwerking'. Een kopie daarvan is enkele weken geleden op verzoek van de gemeenteraad verzonden aan de regiogemeenten en de provincie Noord-Holland.

In de motie wordt het college van burgemeester en wethouders verzocht om het initiatief te nemen om in de regio actief toe te werken naar een evenwichtige en toekomstbestendige bestuurlijke basis, bij voorkeur samen met de gemeente Naarden. Hierbij zijn de beoordelingscriteria inhoud, culturele pas en draagvlak uit het rapport Winsemius leidend. Voor de beoordeling van de inhoud kan gebruik worden gemaakt van de ervaringen met de invoering van de decentralisaties in het sociale domein.

De raad is van mening dat Bussum zich daarbij dient te concentreren op de in het rapport zogenoemde Gooicombinatie. In eerste instantie moet worden uitgegaan van de voor deze 'zand'-gemeenten genoemde opties.

De gemeenteraad vraagt het college in de motie verder om met zoveel mogelijk gemeenten in de regio vóór 1 oktober 2013 een plan van aanpak op te stellen voor een proces, dat zowel tot een oplossing leidt voor de kortetermijn problemen in de regio als perspectief biedt op een langere-termijn samenwerking of fusie die voor de gehele regio een evenwichtige basis biedt. Voor dit plan van aanpak wordt draagvlak gezocht in de regio en de provincie. De afgelopen maanden zijn al diverse bestuurlijke gesprekken gevoerd met gemeenten in de regio. Voor de komende periode staan gesprekken reeds gepland.

Tenslotte wil de raad dat de streekherindeling wordt gestart kort na de invoering van de decentralisaties, zodanig dat deze uiterlijk voor de daarop volgende verkiezingen geëffectueerd zou kunnen worden.

De gemeente Bussum wil zo constructief blijven bijdragen aan de verdere ontwikkeling naar een duurzame en solide samenwerking in de regio. De inwoners van onze gemeente worden bij dit gehele proces actief geïnformeerd en interactief betrokken.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Bussum
de secretaris, de burgemeester,

D.J. van Huizen

mw. drs. R. Kruisinga

Gemeente
Bussum

Postbus 6000 • 1400 HA Bussum

PostNL
Port Betaald

BEL/Bose

A10FF 2001DADD7

GEMEENTE EEMNES

Bezoekadres:

Zuidersingel 1
3755 AZ Eemnes

Postadres:

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Telefoon: (035) 7513 333

Telefax: (035) 7513 101

E-mail: info@eemnes.nl

Website: www.eemnes.nl

Ons kenmerk:
2013-007469/EM

Informatie bij:
P.H. van Dijk
Doorkiesnummer:
035-7513340
Uw brief van:

Uw kenmerk:

Onderwerp: zienswijze advies Winsemius

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 123
2000 MD Haarlem

INGEKOMEN

26 JUNI 2013

Bijlage: nota strategische samenwerking

Eemnes, 26 juni 2013

Geacht college,

VERZONDEN 25 JUN 2013

We hebben kennis genomen van het rapport dat door de heer Winsemius is opgesteld in opdracht van het Gewest Gooi- en Vechtstreek.

Zoals ook al is aangegeven in het gesprek dat wij op 19 juni jl. met uw portefeuillehouder hierover hebben gevoerd, delen wij u het volgende mee.

Het rapport/advies van de heer Winsemius is vooral een kwalitatief rapport met vele observaties, gesignaleerde of gepercipieerde problemen en opvattingen. Het rapport kan dan ook prima dienen als een wekker om de gemeenten in de Gooi & Vechtstreek "wakker" te maken. Jammer is het dat vervolgens zonder gedegen onderbouwing vooral wordt ingezet op een fusie, een in onze ogen achterhaald concept. Bovendien voldoen de fusie varianten weliswaar aan de door het Rijk genoemde grens van ca. 100.000 inwoners, maar de vraag is of dat een terechte schaal is voor de uitdagingen waarvoor de gemeenten zich geplaatst zien.

Als het gaat om de decentralisaties in jeugdzorg, AWBZ en arbeid dan is voor de meer specialistische onderdelen daarvan een robuuste samenwerking met een daarop toegesneden uitvoeringsapparaat logisch en noodzakelijk. Dat vergt een samenwerking op minimaal het niveau van de gehele Gooi & Vechtstreek. Een aantal van 300.000 inwoners is toch wel minimaal nodig om regionale en specialistische functies te kunnen organiseren. Dat lukt niet op het niveau van 30.000, 70.000 of 100.000. Ook die gemeenten zijn dan nog steeds niet in staat om alles op te pakken. Dat zou voor de Gooi & Vechtstreek dus ook eerder pleiten voor het voortvarend oppakken en uitwerken van een model a la Drechtsteden of het KAN-gebied. Dat vergt denken vanuit een gezamenlijk belang van onze inwoners en het los durven laten van de eigen belangen of het vast houden aan een eigen ambtelijk apparaat. En dat vergt een open houding van samen willen werken.

Als we kijken naar de beschouwing over de toekomst van de gemeente Eemnes in het rapport, dan is die naar onze mening voor de situatie van de BEL gemeenten niet nader onderbouwd. Het is ons niet duidelijk welk probleem voor Eemnes moet worden opgelost. Naar onze mening hebben wij geen probleem, is onze bestuurskracht recent (juni 2011) als voldoende beoordeeld en zijn wij in staat onze begroting voor meerdere jaren sluitend te houden. Onze drie gemeenten hebben geen (boven)regionale opgaven zoals Weesp en Muiden. Wij zien geen argumenten waarom herindeling

op termijn voor ons onontkoombaar zou zijn. Een fusie van de drie BEL-gemeenten brengt ook geen grote veranderingen met zich mee, immers de belangrijkste slag die je maakt in een fusie is die

richting een groter, deskundiger en efficiënter ambtelijk apparaat en dat is al gerealiseerd met de BEL Combinatie. Dus hierin is nauwelijks winst te behalen.

De meerwaarde van een BEL-fusie is dan beperkt tot minder wethouders en raadsleden, want ook de vijver waaruit de politieke talenten worden gevist blijft hetzelfde. Kortom, de meerwaarde van een fusie voor de BEL gemeenten zien wij niet.

Hetzelfde geldt voor de opmerking dat de BEL-gemeenten op termijn ook nog eens op zoek moeten gaan naar een fusiepartner. Het is in onze ogen niet logisch om een fusie van de BEL te zien als tussenstap naar een volgende fusie. Een fusie moet toekomstbestendig zijn, en geen tussenstap. Bovendien is de vraag welke schaal nodig is voor een gemeente afhankelijk van de mate en intensiteit van de regionale samenwerking. De gemeente Amersfoort (150.000 inwoners) geeft bijvoorbeeld aan dat zij niet in staat is cq het niet kosteneffectief is wanneer zij alles zelf zou moeten organiseren. Vandaar dat ook die grote gemeente kiest voor regionale samenwerking en regionale uitvoering. Dat besef ontbreekt in het rapport van de heer Winsemius, waar een fusie als de enige oplossing lijkt te worden gezien.

We nemen kennis van het advies van de heer Winsemius aan onder andere de gemeente Huizen om stappen te zetten in bepaalde richtingen. Wij achten dit een zaak voor de betreffende gemeente(n). Wij zijn van mening dat een fusie vanuit de gemeenten zelf moet komen (draagvlak) en dus niet van bovenaf moet worden opgelegd. Als de gemeente Huizen samen met Naarden en Bussum (en Muiden) tot één gemeente wil fuseren dan lijkt dat niet onlogisch, maar het draagvlak voor een dergelijke fusie is belangrijk.

Een fusie van de gemeente Eemnes met de gemeente Huizen kan in Eemnes niet op draagvlak (politiek en inwoners) rekenen. Dat geldt ook voor een fusie van de BEL gemeenten en Huizen. Dus die variant hoeft niet onderzocht te worden.

Oriëntatie van Eemnes op en deelname van Eemnes aan 2 regio's

In het rapport wordt stellig beweerd dat de BEL-gemeenten sterk zijn gericht op Hilversum. Ook hier een correctie, namelijk delen van de BEL gemeenten zijn wellicht georiënteerd op de gemeente Hilversum, maar ander delen juist weer niet. Ook daarin is het rapport van de heer Winsemius dus wat te kort door de bocht. Een deel van de BEL gemeenten is namelijk georiënteerd op Huizen, een ander deel weer op Baarn/Eemland. Duidelijk zal zijn dat gelet op de goede bereikbaarheid van Eemnes aan de A27 en A1 de oriëntatie op Utrecht en Amsterdam eveneens aanwezig. De BEL is dus breder georiënteerd dan alleen op Hilversum, dat strekt zich uit over vrijwel de gehele Gooi & Vechtstreek, op Eemland/regio Amersfoort en daarbuiten.

Voor een aantal taken werken wij ook formeel (WGR) samen binnen de Regio Amersfoort (Amersfoort, Soest, Bunschoten, Baarn, Woudenberg, Leusden, Eemnes), op onderdelen wordt dat nog aangevuld met de gemeenten Nijkerk en Barneveld. In formele zin maakt Eemnes deel uit van SBG, de Veiligheidsregio Utrecht, de Afvalverwijdering Utrecht, de RUD i.o. en de GGD Midden-Nederland. Wij zien geen aanleiding om hier te moeten uittreden, aangezien er op dit moment prima wordt samengewerkt. Op andere gebieden (leerplicht, onderwijs, werkvoorziening, sociaal domein) werken we prima samen met de gemeenten in de Gooi & Vechtstreek. Het opereren in beide regio's levert geen noemenswaardige problemen voor ons op. Bovendien vergt een fusie een grenscorrectie tussen de beide provincies. Gelet op de opgaven van de gemeente Eemnes (en de BEL) is een fusie eerder onlogisch, dan dat het "winst" oplevert.

De BEL samenwerking heeft zich bewezen!

In juni 2011 heeft de bestuurskrachtmeting plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een positieve uitkomst voor de 3 gemeenten. Dit was mede aanleiding voor het BEL congres op 3 februari 2012. Zowel daarvoor, tijdens als na dit congres is er vanuit een groot aantal gemeenten in Nederland veel belangstelling getoond voor het BEL model, en dat is nog steeds zo. Inmiddels is de voorlichting

daarover door ons overgedragen aan de VNG – slim samenwerken. Ook de komende jaren gaan er nog diverse samenwerkingsverbanden van start conform het BEL model (of met een variant daarop). Dit geeft aan dat veel gemeenten kiezen voor een vorm van intensieve samenwerking of ambtelijke fusie in plaats van een gemeentelijke fusie.

Hiermee is samenwerking naar onze mening een bewezen alternatief voor fusie, in ieder geval naar de inzichten, behoefte en visie vanuit de gemeenten zelf, en in ieder geval in 2012 nog ondersteund door de provincies Utrecht en Noord-Holland.

De afgelopen tijd is er tussen de colleges van de BEL gemeenten uiteraard ook van gedachten gewisseld over de toekomst van de BEL-samenwerking. In alle drie de gemeenten is door de raad een nota over strategische samenwerking vastgesteld. Geconstateerd kan worden dat de BEL-samenwerking nog steeds op een groot draagvlak mag rekenen. Continuering van deze samenwerking wordt door ons alle drie als noodzakelijk ervaren; we zijn ook bereid erin te investeren, hetgeen inmiddels ook is gedaan.

Voorts zullen we steeds kritisch bekijken of de toenemende taken voor gemeenten op het niveau van de BEL of op een regionaal niveau belegt moeten worden. We hoeven als gemeente niet alles zelf te doen om ons te beschouwen als een volwaardige gemeente.

Toekomstige strategische ontwikkeling van de samenwerking

Wij vinden de BEL-schaal voor de taken waarvoor we staan goed. Op langere termijn zien wij verbreding en/of verdieping van onze samenwerking als belangrijkste ontwikkeling en opgave. Met nadruk spreken wij over samenwerking, fusie zien wij daarbij niet als noodzakelijke "oplossing". Op termijn wordt uitbreiding met een 4^e partner dan niet uitgesloten; datzelfde geldt voor het uitoefenen van taken voor of door bijvoorbeeld een andere gemeente. Na de mislukte poging om een shared service centre voor de Gooi & Vechtstreek op te richten, kijken wij nadrukkelijk ook naar gemeenten binnen de regio Amersfoort voor verdere versterking. In eerste instantie zijn daartoe verkennende gesprekken gevoerd met Bunschoten en Baarn (en mogelijk Soest). Bij samenwerking geldt primair dat er sprake moet zijn van een basis van vertrouwen en dat alle partijen bereid moeten zijn tot "geven en nemen". Maar samenwerking met de gemeente Hilversum of Huizen cs. wijzen wij niet af, al is er tot op heden bij de andere partners weinig enthousiasme.

Bijgaand treft u ter informatie onze nota strategische samenwerking uit 2011 aan.

Decentralisaties (3-D's)

Ten aanzien van de decentralisatie opgaven kijken wij vooral naar de schaal der dingen en logische verbanden/samenhang. Ten aanzien van de jeugdzorg werkt Eemnes binnen de provincie Utrecht samen met de andere gemeenten aan de transitie jeugdzorg (via onder andere de GGD). Dit proces loopt goed.

Ten aanzien van de andere decentralisaties participeren wij in de Gooi- en Vechtstreek. Ook die samenwerking verloopt op beleidsniveau prima.

Conclusie

Wij snappen dat er een probleem met de gemeente Muiden is, dat opgelost dient te worden, en dat de gemeente Weesp voor grote bovenregionale opgaven staat. Vooral in dat deel van de regio Gooi- en Vechtstreek begrijpen wij dat er gezocht wordt in de aangegeven richtingen. Voor de rest van de regio Gooi- en Vechtstreek vinden wij dat een afweging voor de gemeenten zelf en ontbreekt de noodzaak. Wij constateren met de heer Winsemius dat de samenwerking binnen de Gooi & Vechtstreek soms moeizaam verloopt en helaas niet van het niveau is als Drechtsteden of KAN. Mogelijk kan het rapport van de heer Winsemius dienen als wake up call voor de gemeenten en gaan we nu vanuit een gezamenlijk belang kijken naar het versterken van onze regio.

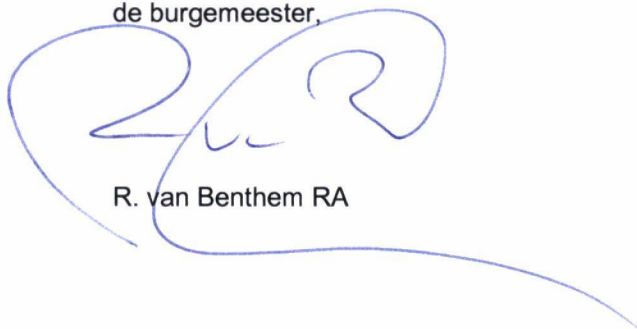
De gemeente Eemnes kiest er zonder voorbehoud voor om de BEL samenwerking voort te zetten en verder te versterken in de toekomst. De gemeente Eemnes is dan ook groot voorstander van het verder concreet uitbouwen en versterken van de samenwerking binnen de Gooi & Vechtstreek.

Gelet hierop nemen wij het advies van de heer Winsemius dan ook voor kennisgeving aan.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ing. P.H. van Dijk

R. van Benthem RA

NOTA STRATEGISCHE SAMENWERKING EEMNES

Opdrachtgever: Gemeente Eemnes
Rapport: Nota Strategische Samenwerking
Datum: 14 april 2011

WagenaarHoes organisatieadvies
Hoofdstraat 69, Driebergen

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3	Verwijderd: 3
2. Uitgangspunten en doelen van samenwerking	4	Verwijderd: 4
2.1. Onze visie op samenwerking	4	Verwijderd: 4
2.2. Uitgangspunten van Eemnes bij samenwerking	4	Verwijderd: 4
2.3. Inbreng en regie in samenwerking	5	Verwijderd: 5
3. Huidige situatie samenwerking Eemnes	6	Verwijderd: 6
3.1. Ligging, natuurlijke partners en strategische oriëntatiepunten	6	Verwijderd: 6
3.2. Huidige samenwerkingsverbanden op operationeel en beleidsniveau	7	Verwijderd: 7
3.3. Huidige samenwerkingsverbanden op strategisch niveau	9	Verwijderd: 9
4. Relevante ontwikkelingen.....	13	Verwijderd: 13
4.1. Toenemende eisen aan gemeentelijke taken.....	13	Verwijderd: 13
4.2. Demografische ontwikkeling	13	Verwijderd: 13
4.3. Decentralisatie van overheidstaken.....	14	Verwijderd: 14
4.4. Gemeenten aan zet	15	Verwijderd: 15
4.5. Financiële taakstellingen	15	Verwijderd: 15
4.6. Vernieuwing bestuurlijke inrichting van Nederland.....	15	Verwijderd: 15
5. Toekomstoriëntatie: doorontwikkeling samenwerking in het licht van relevante ontwikkelingen	17	Verwijderd: 17
6. Conclusie.....	20	Verwijderd: 20
Bijlage 1: Overzicht verbonden partijen gemeente Eemnes	21	Verwijderd: 21

1. INLEIDING

Het is wenselijk om als gemeente een visie te hebben op strategie en inzet ten aanzien van intergemeentelijke samenwerking. Van gemeenten wordt verwacht dat zij zich opstellen en profileren als volwaardige partner naar andere overheden.

Maatschappelijke, economische en bestuurlijke ontwikkelingen vragen steeds vaker om samenwerking door gemeenten met andere overheden of maatschappelijke organisaties. Naast een aantal verplichte samenwerkingsverbanden kan de gemeente voor diverse taakgebieden en opgaven zelf kiezen of beïnvloeden met wie zij samenwerkt en op welke wijze.

Vragen die daarbij gesteld kunnen worden:

- Waarom werken we samen, welke strategie ligt daaraan ten grondslag?
- Voor welke opgaven en taken werkt de gemeente Eemnes samen en met wie?
- Hoe vult de gemeente zijn regierol in samenwerkingsrelaties in?
- Hanteren we heldere doelen voor de effectiviteit van samenwerkingsrelaties?
- Zijn er opgaven die regionale samenwerking verlangen?
- Komt de gemeente actief en adequaat op voor haar belangen naar medeoverheden?

In deze notitie wordt op deze vragen ingegaan, waarbij de toekomstvisie van Eemnes, haar huidige positie in samenwerkingsverbanden en relevante maatschappelijke, bestuurlijke en economische ontwikkelingen als vertrekpunt dienen.

2. UITGANGSPUNTEN EN DOELEN VAN SAMENWERKING

2.1. ONZE VISIE OP SAMENWERKING

Geen gemeente kan zonder samenwerking. Dat geldt ook voor Eemnes:

- Om kwaliteit en continuïteit te kunnen waarborgen en onnodige kosten te vermijden is een zekere schaalgrootte nodig in de bedrijfsvoeringstaken van de gemeente en de uitvoering van beleid.
- Om maatschappelijke opgaven en de ambities van de gemeente doeltreffend te kunnen aanpakken is het vaak noodzakelijk te kunnen opereren op de schaal waarop de betreffende opgaven zich voordoen, of aansluiting te zoeken bij de schaal waarop cruciale ketenpartners georganiseerd zijn.
- Voor een optimale ontwikkeling van de regio is het noodzakelijk dat strategische afstemming en samenwerking plaatsvindt met andere overheden, instellingen en bedrijfsleven.
- Voor het behouden van de identiteit van Eemnes en de leefbaarheid van de gemeente is het tegelijkertijd belangrijk dat de nabijheid en toegankelijkheid van het lokale bestuur voor de burgers gewaarborgd blijft.

Eemnes beschouwt samenwerken niet als doel maar als een gewaardeerd middel om betere resultaten voor de burgers te bereiken.

In onze visie op samenwerking staan de resultaten voor de burger, nu en op langere termijn, voorop. Effectiviteit, kwaliteit, continuïteit, efficiëntie en gevolgen voor de strategische positie van de gemeente zijn de criteria waarop Eemnes haar samenwerkingen beoordeelt. Daarbij houden wij echter ook rekening met de democratische controle op de samenwerkingsverbanden en de coördinatiekosten. Bovendien wil Eemnes een betrouwbare partner zijn en kiezen wij daarom voor een lange termijn oriëntatie in de samenwerking.

De incongruenties tussen de geografische, bestuurlijke en organisatorische afbakening van de maatschappelijke opgaven brengen met zich mee dat er niet één schaal of samenwerkingsverband optimaal is voor een effectieve aanpak door de gemeente. Eemnes participeert daarom, evenals vrijwel alle Nederlandse gemeenten¹, in uiteenlopende bestuurlijke en operationele samenwerkingen.

2.2. UITGANGSPUNTEN VAN EEMNES BIJ SAMENWERKING

Eemnes kiest vooralsnog voor samenwerken met anderen vanuit een eigen bestuurlijke autonomie, omdat op deze wijze de taken van de gemeente en haar ambities op een

¹ Gemiddeld participeren gemeenten, volgens het ministerie van BZK, momenteel in 27 samenwerkingsverbanden. Bron: toespraak Christianne Mattijsen op 31-3-2011 in Groningen.

goed kwaliteitsniveau en voldoende efficiënt uitgevoerd kunnen worden, waarbij het behoud van een eigen bestuur daadwerkelijk meerwaarde heeft voor de burgers. De lokale nabijheid en toegankelijkheid van het bestuur verhoogt de betrokkenheid van de burgers en daarmee de leefbaarheid van de gemeente en waarborgt het behoud van de ruimte voor het eigen karakter van Eemnes ten opzichte van de buurgemeenten. Met onze keuze voor de BEL-samenwerking hebben wij onze bewegingsruimte en mogelijkheden voor de toekomst vergroot.

Bij samenwerking met andere partijen gaat het om meer dan alleen het bereiken van een gunstiger schaalgrootte. De keuze voor samenwerkingspartners wordt niet alleen bepaald door de geografische nabijheid en de gezamenlijke schaalgrootte, maar ook en vooral door gedeelde belangen bij de samenwerking en onderling vertrouwen.

Eemnes hanteert bij haar keuzes voor het aangaan, continueren of beëindigen van samenwerkingsrelaties de toegevoegde waarde van de samenwerking voor de burger als toetssteen. Effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, kwaliteit, continuïteit en efficiëntie zijn daarbij kernwaarden, evenals democratische controle en betrouwbaar partnerschap. De kaderstellende en controlerende taken van de raad mogen door de samenwerkingen niet uitgehold worden. Eemnes hecht eveneens aan betrouwbaar partnerschap, hetgeen inhoudt dat samenwerken voor ons niet vrijblijvend of gemakkelijk opzegbaar is. Eemnes kiest ervoor geen korte termijn voordelen na te jagen, maar kiest voor stabiele relaties met anderen en stabiele verhoudingen in de regio omdat wij ervan overtuigd zijn dat daarmee op de lange termijn de beste en meest efficiënte resultaten worden bereikt.

2.3. INBRENG EN REGIE IN SAMENWERKING

Eemnes vindt het vanzelfsprekend en belangrijk om in samenwerking niet alleen te halen maar ook te brengen. In veel van onze samenwerkingsverbanden hebben wij een belangrijke rol als kritische meedenker en als bewaker van de menselijke maat. Bovendien heeft Eemnes een belangrijke functie als trait d'union tussen de Utrechtse overheden en de Gooi- en Vechtstreek. Wij zorgen aan beide zijden dat er aandacht is voor effecten en ontwikkelingen over de eigen grenzen.

Aan onze burgers zijn wij het verplicht goed en actief regie te voeren op de taken die wij in samenwerking met anderen (laten) uitvoeren. De regiefunctie van Eemnes ligt primair besloten in de beleidsnota's op basis waarvan de taakuitvoering in de operationele samenwerkingsverbanden gebeurt. Daarnaast zorgen wij altijd voor actieve bestuurlijke en ambtelijke deelname in overleggen en wordt de positiebepaling in de portefeuillehoudersoverleggen altijd in het eigen college vooraf bepaald.

Ten aanzien van samenwerking rond de uitvoering van operationele taken is regievoering overigens beperkt aan de orde. De uitvoerende taken die in samenwerkingsverbanden zijn belegd, hebben doorgaans beperkte vrijheidsgraden. Vaak is het grootste deel van de taakuitvoering wettelijk verplicht en kan Eemnes voor het overige een eigen keuze maken uit gedefinieerde plustaken.

3. HUIDIGE SITUATIE SAMENWERKING EEMNES

In deze paragraaf worden de natuurlijke partners en strategische oriëntatiepunten van Eemnes beschreven, evenals de belangrijkste samenwerkingsverbanden waarin Eemnes participeert².

3.1. LIGGING, NATUURLIJKE PARTNERS EN STRATEGISCHE ORIËNTATIEPUNTEN

Eemnes ligt als kleine landelijke gemeente met bijna 9.000 inwoners aan de rand van de provincie Utrecht. De grotere gemeenten rondom Eemnes - Amersfoort, Huizen, Hilversum en Almere - bevinden zich zowel in de provincie Utrecht als in Noord-Holland en Flevoland. De schaal van Eemnes vraagt om samenwerking op zowel operationeel als beleidsmatig en strategisch niveau.

Hoewel behorend tot Utrecht en het Eemland, is de oriëntatie van de inwoners van Eemnes primair op het Gooi gericht. De forensen uit Eemnes werken veelal in het Gooi; voor middelbaar onderwijs gaan de jongeren uit Eemnes naar Huizen, Laren of Hilversum; men gaat uit in Hilversum of Amsterdam; en degenen die uitwijken naar goedkopere woningen elders trekken vooral naar Almere, niet naar Amersfoort.

De meest nabije buurgemeenten van Eemnes, Blaricum en Laren liggen in de provincie Noord-Holland. Fysiek zijn de drie gemeenten vrijwel aan elkaar vastgegroeid. In sociaal-economisch opzicht zijn de gemeenten echter vanuit een vergelijkbare historie als boerendorpen, sterk uiteen gegroeid. Eemnes heeft nog altijd een agrarisch karakter en veel autochtone bevolking, waarbij ook een deel van de oorspronkelijke bewoners van Laren en Blaricum is ingestroomd. Laren en Blaricum hebben zich ontwikkeld tot gemeenten met een zeer welgestelde bevolking. Het voorzieningenaanbod in de drie gemeenten is navenant uiteen gegroeid, waardoor de inwoners veel gebruik maken van elkaars voorzieningen. Intensieve samenwerking tussen de gemeenten ligt hierom voor de hand, bestuurlijk samengaan echter niet.

Bunschoten is de naaste buurgemeente en daarmee een natuurlijke samenwerkingspartner ten oosten van Eemnes. Niet alleen geografisch maar ook qua aanpak en visie zijn de verschillen klein. Eemnes en Bunschoten onderhouden zeer goede banden. Beide gemeenten trekken nauw op rondom het Nationaal Landschap (SVG) en de randmeren (BEZEM, SAMIJ).

Baarn is met 24.000 inwoners een grotere buurgemeente. Eemnes en Baarn delen de kleine kern Eembrugge. Er is tot dusver geen sprake van concrete samenwerking met Baarn, mede omdat Baarn nog geen noodzaak daartoe heeft gevoeld. Wel wordt

² Bijlage 1 geeft een overzicht van alle zogenaamde "verbonden partijen", waarin Eemnes bestuurlijke en financiële belangen heeft.

momenteel gebouwd aan meer samen optrekken. Het ziet er naar uit dat Baarn op het gebied van ICT nu samenwerking zoekt met een aantal andere gemeenten, waaronder Soest, De Bilt, Zeist en Wijk bij Duurstede.

Huizen is geen directe buurgemeente van Eemnes, maar wel al lange tijd een goede samenwerkingspartner op het terrein van sociale zaken. Hierin werken Huizen en Eemnes samen met Laren en Blaricum.

Naast gemeenten zijn ook de provincies natuurlijke partners voor Eemnes. Dat geldt primair voor de provincie Utrecht. De provincie Utrecht is de afgelopen jaren zeer samenwerkingsgericht geweest. In de periode 2007-2011 had de provincie een samenwerkingsagenda met de Utrechtse gemeenten, van waaruit een groot aantal projecten is gerealiseerd. Het nieuwe bestuur van de provincie kiest voor meer terughoudendheid en een focus op de eigen kerntaken. Het beleid van de provincie Utrecht ten aanzien van al dan niet ingrijpen bij kleine gemeenten raakt Eemnes direct. In het coalitieakkoord 2011-2014 van de provincie Utrecht is als uitgangspunt opgenomen dat samenwerking niet aan provinciegrenzen is gebonden en dat de provincie in deze periode geen initiatieven zal nemen voor gedwongen gemeentelijke herindelingen. Tevens kiest de provincie Utrecht ervoor geen rol te spelen bij het oplossen van structurele bestuurlijke of financiële knelpunten bij gemeenten. Eemnes heeft echter ook te maken met de provincie Noord-Holland (o.a. ten aanzien van de HOV). Het beleid van Noord-Holland ten aanzien van het voortbestaan van kleine gemeenten is mede bepalend voor de toekomst van de BEL-samenwerking. Daarnaast wordt de ontwikkeling van de Gooi- en Vechtstreek, waar voor de inwoners van Eemnes de primaire oriëntatie ligt, in sterke mate medebepaald door de provincie Noord-Holland. Een goede afstemming tussen en met beide provincies is daarom voor Eemnes belangrijk.

3.2. HUIDIGE SAMENWERKINGSVERBANDEN OP OPERATIONEEL EN BELEIDSNIVEAU

3.2.1. BEL COMBINATIE

Eemnes heeft gekozen een belangrijk deel van haar operationele en beleidsmatige taken onder te brengen in de BEL Combinatie, een samenwerkingsverband met de buurgemeenten Blaricum en Laren. De BEL Combinatie is sinds 2008 operationeel. Met de BEL Combinatie is gekozen voor een gematigde schaalvergroting, voldoende om de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie te verminderen en de kwaliteit van dienstverlening te verhogen, met behoud van eigen identiteit en nabijheid. Efficiencyoverwegingen (kostenbesparing) zijn niet leidend geweest bij deze keuze, evenmin als maximale congruentie met andere verbanden.

De samenwerking heeft betrekking op alle beleids- en uitvoeringstaken van de drie gemeenten, uitgezonderd die taken die bij andere organen zijn belegd (bijvoorbeeld de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand, Wmo, en uitvoerende milieutaken). Waar mogelijk vindt harmonisatie plaats en wordt gezamenlijk opgetrokken en afgestemd bij belangrijke beleidsthema's en ontwikkelingen.

De BEL Combinatie is een gewone gemeenschappelijke regeling met een DB en een AB. De gemeenschappelijke regeling is aangegaan door de burgemeesters en de colleges van B&W. De raadsbevoegdheden zijn buiten de regeling gebleven.

Uit de quick scan van de BEL samenwerking in 2010 blijkt dat de beoogde doelen worden gerealiseerd. De dienstverlening aan de burgers is gewaarborgd. De BEL Combinatie is een professionele werkorganisatie geworden waar beleid wordt voorbereid en wordt uitgevoerd. Een organisatie die zich heel goed kan meten met een organisatie van een gemeente van 30.000 inwoners. De samenwerking heeft (nog) niet tot significante efficiencywinst geleid, maar was daar ook niet op gericht.

Vooralsnog is de incongruentie met andere samenwerkingsverbanden niet belemmerend gebleken.

3.2.2. SOCIALE ZAKEN: HBEL

Voor de beleidsvorming en uitvoerende taken op het gebied van sociale zaken werkt Eemnes samen met Blaricum, Laren en Huizen. Deze samenwerking dateert van voor de BEL-combinatie en functioneert naar tevredenheid.

Het bijstandsbeleid en de toeleiding naar werk vindt plaats vanuit het gemeentehuis in Huizen. De samenwerking binnen de HBEL is vastgelegd in een samenwerkings-overeenkomst.

Overigens hebben ook Baarn, Bunschoten en Soest een gezamenlijke Sociale Dienst (BBS). Vanwege de schaal waarop de arbeidsmarkt is georganiseerd zou een opschaling van de Sociale Dienst HBEL op termijn wellicht wenselijk zijn. De meest logische stap zou dan zijn om op te schalen naar een sociale dienst voor Gooistad. Opschaling door samenvoeging van HBEL en BBS zou eventueel een alternatief kunnen zijn.

3.2.3. WMO EN MILIEU: SERVICEBUREAU GEMEENTEN

Eemnes heeft de uitvoerende WMO-taken en de uitvoering van diverse milieutaken uitbesteed aan het Servicebureau Gemeenten te Amersfoort. Dit bureau verzorgt voor een zevental gemeenten (voorheen Gewest Eemland) uitvoeringstaken op het gebied van de WMO en milieu. Inmiddels heeft het bureau de mogelijkheid om het takengebied en het werkgebied uit te breiden. Hierbij speelt de lopende discussie over de vorming van een Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) een grote rol. Er zijn businesscases gemaakt voor twee varianten voor de RUD: op de schaal van het Servicebureau en op de schaal van de provincie Utrecht. Bij de vorming van een RUD op de schaal van de provincie Utrecht is op de milieutaken meer efficiencyvoordeel te behalen, maar is tegelijkertijd sprake van uitholling van het Servicebureau, waarvan de effecten nog niet geheel inzichtelijk zijn. Overigens wordt ook vanuit de Gooi en Vechtstreek verkend of ten aanzien van de RUD-vorming kan worden aangesloten bij het Servicebureau. Ongeacht de uitkomst van de RUD-vorming zullen de taken van Eemnes op het terrein van bouwen en wonen in de BEL-combinatie blijven.

3.2.4. OVERIGE SAMENWERKINGSVORMEN/VERBANDEN OP OPERATIONEEL NIVEAU

Eemnes werkt verder samen met verschillende gemeenten in verschillende gemeenschappelijke regelingen met verschillende bestuurlijke belangen en doeleinden (zie ook het overzicht in de bijlage). De belangrijkste worden hieronder genoemd.

Werkvoorzieningschap Tomingroep

Dit werkvoorzieningsschap, dat de Gooi en Vechtstreek, Almere en Eemnes bedient, voert de taken in het kader van de Wet sociale werkvoorziening uit. De portefeuillehouder maakt deel uit van het Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling.

AVU: afvalverwijdering Utrecht

Eemnes werkt op het terrein van afvalverwerking en -transport samen in de AVU. De AVU sluit contracten af met verwerkers voor het transport en de verwerking van diverse afvalstromen voor alle Utrechtse gemeenten. De portefeuillehouder maakt deel uit van het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling.

GGD Midden Nederland

De GGD Midden Nederland is een openbaar lichaam dat de belangen behartigt van de Utrechtse gemeenten op het gebied van openbare gezondheidszorg, waartoe de dienst de zogenaamde basistaken en een aantal keuzetaken uitvoert. De wethouder zit in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur. Binnen Eemnes heeft de GGD een prominente rol bij de invulling van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Veiligheidsregio Utrecht

Eemnes maakt deel uit van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De brandweertaken, inclusief personeel, gebouw en materieel zijn vanaf 2010 overgedragen aan deze Veiligheidsregio, die dus ook alle brandweertaken uitvoert voor Eemnes.

3.3. HUIDIGE SAMENWERKINGSVERBANDEN OP STRATEGISCH NIVEAU

De geografische ligging van Eemnes brengt een meervoudige strategische oriëntatie met zich mee. De provincie Utrecht, waartoe Eemnes behoort, is in veel opzichten belangrijk voor de gemeente, maar daarnaast heeft Eemnes ook duidelijke gezamenlijke belangen met haar Noord-Hollandse buurgemeenten en het gewest Gooi- en Vechtstreek. Als gemeente aan de rand van het Randstedelijk gebied is ook de ontwikkeling van de randstad voor Eemnes van belang. Het gaat daarbij zowel om de ontwikkeling van de regionale economie en arbeidsmarkt als om de randvoorwaarden en gevolgen op het gebied van bereikbaarheid, ruimtelijke ordening en landschapsontwikkeling en demografie.

3.3.1. BESTUURLIJKE SAMENWERKING PROVINCIE UTRECHT EN GEMEENTEN

Er is sprake van bestuurlijke samenwerking waarin de Utrechtse gemeenten samen met de provincie optrekken richting het Rijk ten aanzien van vraagstukken van verstedelijking, bereikbaarheid evenals natuur en landschap. In de afgelopen jaren was sprake van een samenwerkingsagenda tussen de provincie Utrecht en gemeenten. Veel van de projecten en afspraken van deze agenda zijn gerealiseerd. De 26 Utrechtse gemeenten roepen de provincie op om nu nieuwe vormen van resultaatgerichte samenwerking te faciliteren,

'Samenwerking 2.0'. De gemeenten gaan ervan uit dat wederzijdse helderheid en respect over taken en bevoegdheden hiervoor een goede basis vormen. De kansen om planologische en economische belangen, al of niet met een provinciegrensoverschrijdend karakter, adequaat te behartigen vragen om ruimte en ondersteuning, ook van de provincie. De diverse bestuurlijke opgaven staan voorop en niet de geografische begrenzingen.

Bij dit alles denken de gemeenten onder andere aan vraagstukken met betrekking tot mobiliteit en infrastructuur (zoals onder meer de Ring Utrecht, knooppunt Hoevelaken en de Rijnbrug bij Rhenen), bedrijventerreinen (zoals de programmatische afstemming van de te realiseren bedrijventerreinen in de regio Amersfoort) en de interprovinciale bestuurlijke samenwerking (zoals FoodValley, waar ook een relatie met de Regio Amersfoort ligt).

3.3.2. BESTUURSCONVENANT REGIO AMERSFOORT

De Regio Amersfoort betreft een WGR³ met een inhoudelijke regionale agenda die de volgende beleidsterreinen beslaat:

- Ruimtelijke en duurzame ontwikkeling;
- Economie;
- Bereikbaarheid;
- Groen en Recreatie;
- Sociaal Beleid en Voorzieningen.

Eemnes heeft binnen de Regio Amersfoort een bestuursconvenant afgesloten, dat in de plaats is gekomen van het Gewest Eemland. Convenantpartners zijn Amersfoort, Soest, Baarn, Bunschoten, Leusden, Woudenberg en Eemnes. Het convenant staat voor samenwerking met en tussen gemeenten en voor de behartiging van de regionale belangen. De gemeenten werken tot 2011 samen op het gebied van de volgende vier speerpunten:

- Regionale Economie: Werklocaties (inclusief Nijkerk en Barneveld);
- Bereikbaarheid: Pakketstudie en Digitale bereikbaarheid;
- Recreatie en Toerisme: Toeristische Regio;
- Ruimtelijke en duurzame ontwikkeling: update gebiedsuitwerking.

Eemnes participeert actief via het Bestuurlijk overleg Regio Amersfoort (BORA) en de Ambtelijke regiegroep van gemeentesecretarissen (ARG). Daarnaast vinden regelmatig overleggen plaats met de diverse portefeuillehouders over de genoemde speerpunten. Vooralsnog levert dit voor de genoemde speerpunten meerwaarde op voor Eemnes. Concreet heeft dit geresulteerd in regionale afspraken over het herstructureren van bestaande en de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen.

3.3.3. NV UTRECHT

De NV Utrecht is een samenwerkingsverband van zeven overheden: de provincie Utrecht en de grote gemeenten met hun omliggende gewesten in het bundelingsgebied, te weten Utrecht, Amersfoort, Hilversum en het Bestuur Regio Utrecht, de Regio Amersfoort en het

³ Door het Kabinet-Rutte is aangekondigd dat de WGR+ zal worden afgeschaft. Voor de Regio Amersfoort zal dit naar verwachting alleen betekenen dat de samenwerking in een lichtere vorm wordt voortgezet.

gewest Gooi en Vechtstreek. Het gebied waarover het gaat, is het NV Utrecht-gebied of 'Noordvleugel Utrecht'. De NV Utrecht is als gesprekspartner voor het Rijk en als samenwerkingsverband van regio's en steden een invloedrijk orgaan, dat zich richt op de ontwikkeling van de noordvleugel van Utrecht. Op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer en economische ontwikkeling zijn en worden gezamenlijke visies geschreven en keuzes gemaakt. De regio Amersfoort neemt daarbij nog een bijzondere positie in als economische koploper binnen de provincie Utrecht. De NV Utrecht-partijen hebben in 2009 gezamenlijk de 'Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015-2030 (Eindbalans)' uitgebracht. Met deze visie willen de partners vanuit een gemeenschappelijk belang meewerken aan de ontwikkeling van de (Noordvleugel van de) Randstad en zo helpen de positie van de Randstad in Europa te versterken. De NV-partners hebben uitgesproken ook bij de uitvoering ervan te willen blijven samenwerken.

De regionale opgave in zowel Regio Amersfoort als in Gooi- en Vechtstreek betreft met name de ruimtelijke ordening - waaronder mobiliteit en woningbouw maar ook natuurbeheer - en economische ontwikkeling. Vanuit de regio is aan Eemnes alleen een (niet gekwantificeerde) uitlegfunctie voor woningbouw toebedeeld. Eemnes participeert wel op meerdere onderdelen actief binnen de NV Utrecht, onder meer ten aanzien van mobiliteitsprojecten als Verder (het mobiliteitsproject voor midden Nederland) en de HOV Huizen-Hilversum.

3.3.4. GEWEST GOOI- EN VECHTSTREEK

Eemnes maakt geen deel uit van het Gewest Gooi- en Vechtstreek maar wordt als agendalid wel uitgenodigd mee te denken en mee te praten over diverse onderwerpen. Dat gebeurt onder meer in diverse portefeuillehoudersoverleggen binnen het Gewest en de secretariskring Gooi- en Vechtstreek. Op het gebied van welzijn is Hilversum voor enkele beleidsterreinen centrumgemeente (GGZ, verslavingszorg), Eemnes is voor deze beleidsterreinen volwaardig deelnemer (en betaalt mee).

Het Gewest voert taken uit, ontwikkelt beleid en behartigt de belangen van de negen regiogemeenten die ze gezamenlijk willen oppakken of afstemmen. Het gewest heeft als centrale opdracht van de gemeenten om ervoor te zorgen dat in Gooi en Vechtstreek een evenwichtige en harmonieuze ontwikkeling plaatsvindt.

Binnen het gewest Gooi- en Vechtstreek wordt momenteel een discussie gevoerd over de herijking van de samenwerking binnen het gewest. De discussie in het gewest over de herijking van de samenwerking staat niet op zichzelf. De omgeving is sterk in beweging. De dynamiek in de gebieden rond Amsterdam, Amersfoort, Utrecht en Almere is groot. Het gewest houdt daar rekening mee en wil daar ook invloed op uitoefenen. De regio zit niet op slot, maar de uitbreidingsmogelijkheden in de regio zijn schaars. Dit dwingt het gewest om de komende periode na te denken over de opgaven die op langere termijn te verwachten zijn en wat dat voor gevolgen heeft voor de (inhoud van de) samenwerking.

Potentiële thema's om, samen met in ieder geval Blaricum en Laren, vanuit het gewest Gooi- en Vechtstreek op te pakken zijn de aanleg van de HOV-lijn en de geluidsproblematiek A27, evenals mogelijke ontwikkelingen met betrekking tot verbreding van de rijkswegen A1 en A27.

4. RELEVANTE ONTWIKKELINGEN

4.1. TOENEMENDE EISEN AAN GEMEENTELIJKE TAKEN

Zowel het Rijk als de burger stellen steeds meer eisen aan de kwaliteit van de gemeente. Dit geldt met name voor processen op het gebied van burgerzaken, vergunningverlening en handhaving. Ook wordt steeds vaker getoetst of de gemeenten haar opgaven naar de eisen van de tijd en de wetgever realiseren. Benchmarks maken kwaliteitsverschillen steeds beter inzichtelijk voor burgers en bestuurders. Op het vlak van gegevensvergaring en -beheer zijn en worden veel nieuwe producten gevraagd van de gemeente. Tegelijkertijd wordt van de gemeente verwacht dat zij de frontoffice voor alle overheidsdiensten zijn en fors investeren in klantgerichtheid.

Ook de wensen en behoeften van burgers ten aanzien van de dienstverlening door de gemeente veranderen. Er is steeds meer behoefte aan flexibele openingstijden en aan plaats- en tijdonafhankelijke dienstverlening, terwijl de toegenomen mobiliteit het mogelijk maakt om loketten voor weinig voorkomende zaken te concentreren. Ook verwachten burgers van de gemeente dat processen meer geautomatiseerd, gebruikersvriendelijker, efficiënter, controleerbaarder en minder foutgevoelig worden georganiseerd. De informalisering van de maatschappij leidt tot mondiger burgers, die van de gemeente uitleg en ruimte voor inbreng verwachten. Dit stelt eisen aan processen en competenties in de gemeentelijke organisatie.

De ontwikkelingen op ICT gebied maken een andere bedrijfsvoering mogelijk, maar daarmee ook nodig, bij voorbeeld op het terrein van belastingen. Door technologische innovaties kunnen backoffice taken anders worden georganiseerd, waarbij fysieke nabijheid tot de frontoffice nauwelijks meer relevant is en waarbij steeds betere mogelijkheden ontstaan om schaalvoordelen in de basisprocessen te combineren met maatwerk in deelprocessen.

Ook de (gewenste) verhouding tussen gemeente en burgers verandert. De actieve participerende houding die de overheid van burgers vraagt, verlangt ook een andere houding en werkwijze van de gemeente. Openheid, vertrouwen en coöperatie zijn daarin sleutelwoorden.

De hier beschreven zaken zijn deel van een voortgaand ontwikkelingsproces. Om in dat proces bij te blijven heeft de gemeente innovatiekracht in de eigen organisatie nodig en een organisatievorm waarin zij flexibel kan schakelen tussen schalen, maar ook een goede voeling met haar burgers.

4.2. DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELING

Eemnes is een relatief jonge gemeente. Op dit moment vormt vergrijzing nog geen directe opgave voor Eemnes, maar we voorzien dat dit op termijn zeker een belangrijke ontwikkeling wordt die met name eisen zal stellen aan het voorzieningenniveau in

Eemnes. Vooralsnog heeft Eemnes niet te maken met krimp en ook in de regio wordt geen krimp verwacht. De woningbouwplanning van Eemnes gaat uit van een bescheiden aantal van 30 nieuwe woningen per jaar. Op de middellange termijn is de verwachting dat de bevolkingsomvang niet substantieel zal groeien of dalen.

4.3. DECENTRALISATIE VAN OVERHEIDSTAKEN

Op rijksniveau is er een krachtig streven om de overheid in al zijn lagen af te slanken, gedreven door financiële impulsen, maar vooral ook door ideologische motieven. De overheid kiest een bescheidener rol; maatschappelijke verantwoordelijkheden worden meer en meer bij de burgers zelf teruggelegd.

De burger ontmoet de overheid vooral via de gemeente. "Den Haag" is voor de gemiddelde burger een abstract begrip. De gemeente is de eerste overheid die met concrete invulling van regels, verordeningen, (on)mogelijkheden inzake de ruimtelijke omgeving en de woonsituatie de kaders van de burger aangeeft.

Vanuit de gedachte dat het effectiever en efficiënter is om het beleid lokaal, dichtbij de burger te organiseren is de tendens naar decentralisatie van taken al enige tijd geleden ingezet. Gemeenten hebben op diverse taken, zoals de Wwb en de Wmo, bewezen dat dit een terechte keuze is geweest. De consequentie van dit denken is dat er steeds meer taken van rijksniveau naar gemeentelijk niveau worden overgeheveld. Die overheveling voltrekt zich op meerdere niveaus. De positie van de burgemeester als gezagshandhaver, en vooral in preventieve zin, is versterkt. Gemeenten krijgen steeds meer taken en verantwoordelijkheden. Actueel zijn de decentralisaties op het terrein van jeugdzorg, Awbz en "onderkant" van de arbeidsmarkt. De functies dagbesteding en begeleiding worden uit de Awbz gehaald en komen daardoor de facto over naar de WMO. Tevens worden alle taken op het gebied van de jeugdzorg overgeheveld naar de gemeenten en wordt de gemeente via de regeling Werken naar Vermogen verantwoordelijk voor een grotere groep mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Vanuit het belang van de burger een goede ontwikkeling, die echter wel de vraag oproept of wij nu en in de voorziene toekomst in staat zijn deze functies op een kwalitatief goede en voor onze burgers aanvaardbare wijze in te vullen.

Bij de decentralisatie van taken naar gemeenten gaat het doorgaans niet om taken die de gemeente solistisch kan of zou moeten uitvoeren, maar om opgaven waarbij verschillende ketenpartners een rol spelen. Steeds meer moet in complexe, gemeentegrenzen overstijgende ketens en netwerken worden gewerkt en gedacht. Een integrale benadering van beleidsopgaven vraagt niet alleen om beleidsgrensoverstijgend werken binnen de gemeente, maar ook samenwerking met relevante ketenpartners. Ketenpartners die steeds vaker zelf op een andere, grotere schaal opereren dan die van de gemeente. Dit stelt steeds hogere eisen aan de organisatievermogens van gemeenten.

4.4. GEMEENTEN AAN ZET

In de afgelopen perioden is door het Rijk en de VNG ervoor gekozen om waar mogelijk de gemeenten zelf aan zet te laten bij het zoeken en realiseren van samenwerking. Dat is echter een behoorlijke opgave op zich, die een extra wissel trekt op de ambtelijke organisatie. Een van de meest lastige aspecten voor gemeenten is het zoeken van een optimaal evenwicht tussen het organiseren van samenwerking op de optimale schaal voor de betreffende opgave en het hanteerbaar houden van het aantal samenwerkingsverbanden waarin de gemeente participeert.

Bij de decentralisatie van taken vanuit het Rijk is overigens niet altijd sprake van volledige vrijheid van gemeenten in de wijze waarop zij de nieuwe taken lokaal invullen en organiseren. Het Rijk houdt daarbij de mogelijkheid in te grijpen en bepaalde vormen op te leggen. Voorbeelden zijn de bemoeienis van het Rijk met de RUD-vorming en de uitvoeringsregels voor de Wmo. Naar verwachting zal de gemeentelijke autonomie ook bij de nieuwe decentralisatiedossiers (Jeugdzorg en Werken naar Vermogen) begrensd zijn. De ruimte voor lokaal maatwerk wordt daardoor beperkt, maar het maakt verregaande samenwerking met andere gemeenten op deze taken gemakkelijker en aantrekkelijker.

4.5. FINANCIËLE TAAKSTELLINGEN

Sinds 2008 hebben gemeenten in toenemende mate te maken gekregen met de gevolgen van de financiële en economische crisis. De financiële taakstellingen waarmee iedere gemeente wordt geconfronteerd leggen een extra druk op de realisatiekracht van gemeente. Dat geldt ook voor Eemnes, dat een forse bezuinigingstaakstelling kent voor de jaren tot en met 2014. De gemeente zal meer moeten doen met minder geld, want ook voor de nieuwe gedecentraliseerde taken worden door het Rijk op voorhand forse efficiencykortingen toegepast. De sanering van het aantal specifieke uitkeringen wordt voortgezet. Voor het Gemeentefonds en het Provinciefonds wordt, met inachtneming van reeds gemaakte afspraken, het uitgangspunt 'trap op, trap af' weer ingevoerd.

4.6. VERNIEUWING BESTUURLIJKE INRICHTING VAN NEDERLAND

In de komende jaren worden forse veranderingen verwacht in de bestuurlijke inrichting van Nederland. Er is veel discussie over mogelijkheden om het openbaar bestuur beter en efficiënter te organiseren.

Het kabinet-Rutte stuurt op bestuurlijke hervormingen vanuit de principes van eenduidige verantwoordelijkheden ('je gaat erover of niet') en uitvoeringskracht ('je levert tijdig'). Doel is te komen tot een krachtige, kleine en dienstverlenende overheid, die kan functioneren met minder belastinggeld, minder ambtenaren, minder regels en minder bestuurders. Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen beperken zich tot hun kerntaken. De kerntaken van provincies liggen op de gebieden ruimte, economie en natuur. Taken van het bestuur worden op een zo dicht mogelijk bij de burger gelegen niveau gelegd. Per terrein zijn ten hoogste twee bestuurslagen betrokken bij hetzelfde onderwerp.

4.6.1. SCHAALVERGROTING EN SAMENWERKING GEMEENTEN

Het huidige kabinet kiest ervoor gemeentelijke herindelingen van onderaf tot stand te laten komen. De provincie heeft een actieve rol bij de oplossing van bestuurlijke en financiële knelpunten. De WGR+ en deelgemeenten c.q. deelgemeenteraden worden afgeschaft.

Taakdifferentiatie op gemeentelijk niveau wordt vaker mogelijk gemaakt. Het ziet er maar uit dat in het Bestuursakkoord tussen Rijk en VNG dat in het voorjaar van 2011 wordt verwacht, voor het eerst ruimte wordt gecreëerd voor differentiatie van taken tussen gemeenten. Naar verwachting zal de differentiatie niet door het Rijk worden bepaald, maar zal gemeenten de ruimte worden gegeven om zelf tot effectieve en efficiënte samenwerking te komen rond de taken die men niet alleen kan oppakken. Het overdragen of uitbesteden van taken aan andere gemeenten of zelfs een provincie is daarbij een te overwegen mogelijkheid.

4.6.2. TOEKOMST PROVINCIES EN WATERSCHAPPEN

De rol van de provincies staat ter discussie, evenals die van de waterschappen. Over opschaling van beide wordt op verschillende niveaus gesproken. In het bestuursakkoord tussen Rijk, gemeenten en waterschappen is gesteld dat schaalvergroting bij de waterschappen niet van bovenaf zal worden opgelegd. Verwacht wordt dat dit ook het uitgangspunt voor de provincies zal zijn. Er is echter al sprake van diverse verkenningen, zowel tussen waterschappen als tussen provincies om tot intensivering van samenwerking of tot fusies te komen. Het Waterschap Vallei en Eem zal fuseren met Waterschap Veluwe per 1 januari 2013. De provincies Utrecht, Noord-Holland en Flevoland hebben aangegeven de vorming van één Randstadprovincie te willen verkennen. Voor Eemnes zou dit een gunstige ontwikkeling zijn, waardoor wij in het centrum van de nieuwe provincie zouden komen.

Het Rijk heeft zich positief uitgesproken over een opschaling van het provinciaal bestuur in de Randstad (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland), ook om nieuwe bestuurlijke hulpstructuren te voorkomen. Het kabinet heeft voorts aangekondigd met voorstellen te zullen komen om bevoegdheden op het gebied van vervoer en infrastructuur van Rijk, provincies, regio's en gemeenten in de Randstad over te dragen aan een te vormen infrastructuurautoriteit.

4.6.3. REORGANISATIE POLITIE

Ook de organisatie van de politie wordt aangepakt. De 25 politiekorpsen gaan op in de nationale politie, waar alle veiligheidsregio's onder zullen vallen. Het korps wordt opgedeeld in 10 regionale eenheden, waarvan de grenzen overeenkomen met die van de nieuwe arrondissementen. In de nieuwe situatie wordt Gooi- en Vechtstreek toegevoegd aan het arrondissement Midden Nederland, dat verder bestaat uit Utrecht en Flevoland. De BEL-combinatie heeft te maken met twee veiligheidsregio's: Gooi- en Vechtstreek voor Blaricum en Laren en Utrecht voor Eemnes. In de nieuwe situatie vallen die beide veiligheidsregio's dus onder dezelfde regionale eenheid van de politie en onder het zelfde arrondissement. Voor zover de BEL-gemeenten last ondervinden van het feit dat zij met twee veiligheidsregio's te maken hebben, zou deze nieuwe situatie daarin verbetering kunnen brengen.

5. TOEKOMST ORIËNTATIE: DOORONTWIKKELING SAMENWERKING IN HET LICHT VAN RELEVANTE ONTWIKKELINGEN

5.1. NIEUWE VRAGEN ROND SAMENWERKING ALS GEVOLG VAN ONTWIKKELINGEN

De ontwikkelingen die in paragraaf 4 zijn beschreven brengen een aantal vragen en opgaven met zich mee voor Eemnes. Er is sprake van een verzwaring en uitbreiding van de inhoudelijke taken van de gemeente, en tevens van een zwaardere financiële opgave. Tegelijkertijd wordt ook de rol van de gemeente als eerste overheid, dicht bij de burger, versterkt en wordt van de gemeente verwacht dat zij een nieuwe verhouding vindt tot haar burgers: samenwerkend, faciliterend en regisserend. Tot slot is sprake van veel dynamiek in de bestuurlijke context, waar een opschaling van de provincies wordt verkend, waar de RUD-vorming consequenties kan hebben voor de toekomstbestendigheid van het Servicebureau en waar andere gemeenten nieuwe samenwerkingsverbanden vormen waartoe de BEL-Combinatie haar positie moet bepalen.

De belangrijke opgaven ten aanzien van de doorontwikkeling van de samenwerkingsverbanden van Eemnes zijn:

- Effectieve aanpak van nieuwe (gedecentraliseerde) taken;
- Kostenbeheersing en kostenreductie;
- Hanteren en benutten van veranderingen in de bestuurlijke omgeving.

Deze opgaven hebben een sterke onderlinge samenhang. In de volgende paragrafen werken wij die nader uit.

5.2. SAMENWERKINGSVRAAGSTUKKEN ROND GEDECENTRALISEERDE TAKEN

Ten aanzien van de nieuwe taken van de gemeente dienen zich een aantal vragen aan:

- Voldoen de huidige samenwerkingsverbanden van Eemnes om de nieuwe gedecentraliseerde taken te kunnen oppakken? Zijn de schaal, de kwaliteit en de congruentie van de samenwerkingsverbanden daarvoor adequaat?
- Is Eemnes in staat om de gewenste en noodzakelijke samenwerking met maatschappelijke (keten)partners vorm en inhoud te geven via de huidige samenwerkingsverbanden?
- Kan Eemnes geloofwaardig en uitnodigend gestalte geven aan haar regierol via de samenwerkingsverbanden waarin zij deelneemt?
- Kan Eemnes de huidige en nieuwe taken en ambities (blijven) realiseren binnen de daarvoor beschikbare budgetten? Wordt met de huidige samenwerkingsverbanden optimale efficiency bereikt of is daarvoor verdergaande schaalvergroting nodig?

Ten aanzien van de taken die in de BEL-combinatie zijn belegd kan uitbreiding nodig blijken om in positie te blijven en de opgaven aan te blijven kunnen. Wij staan open voor mogelijkheden om de samenwerking in de BEL-combinatie te verbreden of te verdiepen. Samen met Laren en Blaricum zullen wij alert zijn op kansen die zich daartoe voordoen. Het samenwerkingsmodel dat in de BEL-combinatie is gekozen maakt het mogelijk dat andere gemeenten aansluiten of dat nieuwe taken in de BEL-combinatie worden ondergebracht.

Deze vragen zijn met name actueel ten aanzien van de RUD-vorming en de nieuwe taken en verantwoordelijkheden op het terrein van dagbesteding en de onderkant van de arbeidsmarkt.

5.2.1. CONSEQUENTIES RUD-VORMING VOOR OVERIGE SAMENWERKINGEN

Zoals beschreven in paragraaf 3.2.3. heeft Eemnes de uitvoering van haar taken op het terrein van milieu en Wmo belegd bij het Servicebureau Gemeenten. De milieutaken vallen onder de nog te vormen RUD. Op dit moment is nog niet duidelijk op welke schaal de RUD gevormd gaat worden. Indien wordt gekozen om de RUD te organiseren op de schaal van het huidige Servicebureau Gemeenten, met eventueel een of enkele nieuwe deelnemers, dan worden de positie en realisatiekracht van het Servicebureau versterkt ten opzichte van de huidige situatie. Dat geldt zeker wanneer de Gooi en Vechtstreek hierbij zou aansluiten, hetgeen nu wordt verkend.

Wordt gekozen voor realisatie van een RUD op Utrechtse schaal - hetgeen op zich efficiencyvoordelen biedt - dan betekent dit dat een deel van de huidige taken uit het Servicebureau wordt gelicht, en dient zich de vraag aan of het Servicebureau met de resterende (Wmo) taken voldoende schaalgrootte en realisatiekracht behoudt. Eemnes heeft geen uitgesproken voorkeur ten aanzien van de uitkomst van de discussie over de RUD-vorming. Wel letten wij alert op de eventuele gevolgen voor het Servicebureau Gemeenten en zullen wij actief meedenken om zo nodig nieuwe vormen te vinden waarin de effectiviteit, kwaliteit en efficiëntie van de Wmo-taken die het Servicebureau verricht behouden kunnen worden.

5.2.2. CONSEQUENTIES DECENTRALISATIES ZORG VOOR KWETSBAARSTEN

Met de decentralisaties op het terrein van de Awbz, de jeugdzorg en de 'onderkant van de arbeidsmarkt', worden gemeenten in feite integraal verantwoordelijk voor de opvang, ondersteuning en participatie van de kwetsbaarsten in de samenleving. Van gemeenten wordt ook verwacht dat zij die verantwoordelijkheid veel meer integraal weten op te pakken dan voorheen het geval was, bij voorbeeld door bundelingen en nieuwe crossovers tussen sociale werkvoorziening, dagbesteding en Wmo. Ook wordt van gemeenten verwacht dat zij de kracht van de burger en zijn directe omgeving daarbij weten te mobiliseren. Vooruitlopend op het welslagen van deze opgave worden bij de decentralisatie van deze taken al substantiële efficiencykortingen ingeboekt.

Eemnes heeft de betreffende taken op dit moment uitbesteed aan vier verschillende samenwerkingsverbanden: een deel van de taken, met name rond jeugd en Wmo-beleid, wordt in de BEL-combinatie verricht; de taken op het terrein van Sociale Zaken worden in

HBEL verricht; de Wsw-uitvoering is belegd bij de Tomingroep en een deel van de Wmo-taken is belegd bij het Servicebureau Gemeenten.

Het is een serieuze vraag of Eemnes met deze verspreiding van taken in staat zal zijn om de veronderstelde en noodzakelijke integraliteit en efficiency te realiseren in de uitvoering van haar taken voor de kwetsbaarsten in de samenleving. In de komende tijd is dit een punt van aandacht, dat aanleiding kan zijn voor een aantal herschikkingen in samenwerkingsverbanden.

Tegelijkertijd moet echter ter relativering worden opgemerkt dat Eemnes daar niet alleen in staat. Vrijwel alle gemeenten worstelen met de vraag hoe zij deze taken goed kunnen organiseren en hebben op dit moment de taken verspreid over meerdere uitvoerende partijen en afdelingen. Eemnes heeft daarin het voordeel dat zij als smalle regiorganisatie relatief beweeglijk is om nieuwe keuzes en verbindingen te maken.

5.3. FLEXIBEL INSPELEN OP VERANDERINGEN BESTUURLIJKE OMGEVING

De mogelijke bestuurlijke opschaling van de provincies biedt voor Eemnes in principe eerder kansen dan bedreigingen, mits er voldoende rekening gehouden wordt met de belangen van alle betrokken gemeenten. Het is echter nog maar de vraag over welke provincie of provincies het gaat. De gemeenten staan open voor een discussie over de Noordvleugelvariant waar Utrecht, Noord Holland en Flevoland bij betrokken zijn.

Het gebied dat de Noordvleugel omvat kent voor de komende decennia een groeiopgave. Met de Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015 – 2030 is de koers ten aanzien van de verstedelijkingsopgave vastgelegd. Dit houdt ook verband met het gemeenschappelijk belang van de kwaliteit van de infrastructuur, het binnenstedelijk duurzaam en intensief ruimtegebruik en het open houden van de groenblauwe structuur buiten het stedelijk gebied. Bestuurlijke opschaling biedt Eemnes met name kansen en voordelen op de terreinen infrastructuur, mobiliteit en economie. Bestuurlijke opschaling kan leiden tot een vermindering van de 'bestuurlijke drukte'. Een ander voordeel bij opschaling is dat de BEL-gemeenten in één provincie komen te liggen.

In principe zal een samenvoeging of nauwere samenwerking tussen Utrecht en Noord-Holland niet direct gevolgen hebben voor de samenwerkingsverbanden waarin Eemnes participeert.

Andere veranderingen in de bestuurlijke omgeving van Eemnes betreffen de veranderingen in samenwerkingen tussen andere gemeenten. De bestaande samenwerkingsverbanden zijn voortdurend in beweging, en een aantal gemeenten die tot nog toe niet of nauwelijks daarin participeerden beginnen aansluiting te zoeken. Het is van belang deze ontwikkelingen alert te volgen, om de kansen en eventuele bedreigingen die daarmee ontstaan voor de samenwerkingsverbanden waarin Eemnes participeert te onderkennen en daarop in te kunnen spelen. Onze primaire oriëntatie daarbij is op de BEL-Combinatie, die onze eigen organisatie is. Het BEL-model leent zich ervoor om desgewenst te verbreden of te verdiepen. Uiteindelijk echter is adequate rolvulling voor burger leidend. Wij houden daarom een open blik en waar mogelijk warme relaties richting andere gemeenten en samenwerkingsverbanden.

6. CONCLUSIE

Eemnes heeft op dit moment alle taken waarvoor haar eigen schaal niet toereikend is adequaat belegd. De samenwerkingsverbanden waarin Eemnes participeert functioneren in het algemeen naar tevredenheid. De BEL-combinatie is voor Eemnes de eigen organisatie. Gezien de ontwikkelingen en de nieuwe taken die op de gemeenten afkomen houden wij er rekening mee dat verdere opschaling nodig kan zijn in de vorm van verbreding of verdieping van de samenwerking. De BEL-combinatie leent zich daar in principe voor. Herindeling wordt door ons niet als reële optie gezien.

Veranderingen in de bestuurlijke omgeving van Eemnes, zowel ten aanzien van eventuele schaalvergroting of samenvoeging van de provincies als ten aanzien van de vorming en doorontwikkeling van samenwerkingsverbanden door andere gemeenten, bepalen mede het speelveld voor Eemnes. Het is van belang dat Eemnes goed geïnformeerd is en blijft over de ontwikkelingen en voornemens bij andere overheden en daar verstandig op inspeelt. Om in dat proces bij te blijven heeft de gemeente innovatiekracht in de eigen organisatie nodig en een organisatievorm waarin zij flexibel kan schakelen tussen schalen, maar ook een goede voeling met haar burgers.

In het najaar zal naar verwachting meer duidelijk zijn over de ontwikkelingen in de bestuurlijke context en kan een strategie voor de komende jaren worden uitgewerkt. Wij zullen hiertoe in het najaar van 2011 binnen Eemnes en met onze strategische partners het gesprek aangaan.

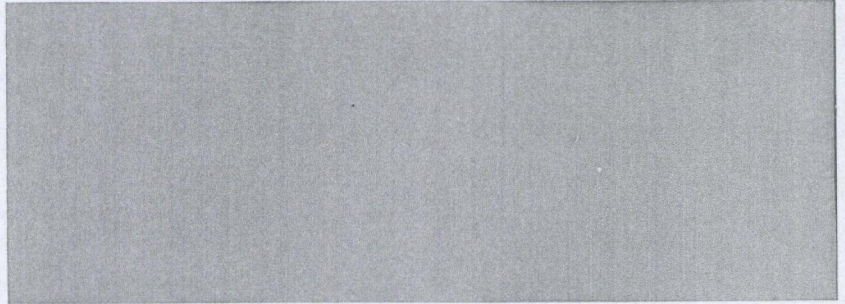
BIJLAGE 1: OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN GEMEENTE EEMNES

In deze bijlage wordt een beknopt overzicht gegeven van de verbonden partijen van de gemeente, dat wil zeggen de partijen waarin Eemnes formeel bestuurlijke en/of financiële belangen heeft. Voor een uitgebreider overzicht wordt verwezen naar de betreffende paragraaf in de gemeentebegroting.

	naam	Vestigings- plaats	betrokkenen	Doel
1	BEL Combinatie	Eemnes	Blaricum, Laren en Eemnes	Doelmatige, kwalitatief goede, efficiënte en controleerbare uitvoering van door deelnemers opgedragen taken.
2	Servicebureau gemeenten	Amersfoort	Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest, Woudenberg	Doelmatige, kwalitatief goede, efficiënte en controleerbare uitvoering van door deelnemende gemeenten opgedragen taken op het gebied van milieu en WMO.
3	Bureau Regio Amersfoort	Amersfoort		Behartiging van belangen met regionaal karakter ten behoeve van evenwichtige ontwikkeling
4	GGD Midden-Nederland	Amersfoort / Zeist	28 Utrechtse gemeenten (Utrecht heeft eigen GGD)	Belangenbehartiging op gebied OGZ, uitvoering basistaken en keuzetaken
5	Veiligheidsregio Utrecht	Utrecht	29 Utrechtse gemeenten	Realiseren van gelijkwaardig kwaliteitsniveau van beheersing rampen en crises
6	Vitens	Utrecht	Gemeenten en provincies in Vitens' verzorgingsgebied	Exploitatie drinkwaterbedrijf
7	Stichting Grootchalige Basiskaart Utrecht	Utrecht	Alle Utrechtse gemeenten via VNG Utrecht	Beheersstichting ten behoeve van instandhouding, bijhouden en exploiteren van GBKN voor Utrecht
8	Welstand en Monumenten Midden Nederland	Bunnik	24 gemeenten, verdeeld over 6 regio's. Eemnes, Bunschoten, Baarn en De Bilt vormen 1 regio	Advisering gemeenten met betrekking tot instandhouding en bevordering welstand, monumenten en ruimtelijke kwaliteit
9	Archief Eemland	Amersfoort	Amersfoort, Baarn, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest, Woudenberg en waterschap Valleï&Eem	Bewaring van archiefbescheiden ouder dan 20 jaar, volgens Archiefwet
10	Werkvoorzieningschap Gooi- en Vechtstreek Tomingroep	Hiiversum	De 9 gemeenten in Gooi- en Vechtstreek, Almere en Eemnes	GR verantwoordelijk voor volledige uitvoering Wsw
11	Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	Utrecht	Alle Utrechtse gemeenten	Doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde sturing en uitvoering afvalstoffenbeleid in provincie Utrecht
12	Samenwerking IJsselmeergebied (SAMIJ)	Lelystad	Provincies en gemeenten rond IJsselmeer, Markermeer, IJmeer, Gouwee, Randmeren en Zwartemeer	Realiseren gelijkwaardig kwaliteitsniveau van beheersing van rampen en crises door bovenregionale bestuurlijke en operationele afstemming en samenwerking
13	Sociale Zaken HBEL	Huizen	Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren	Doelmatige, kwalitatief goede, efficiënte en controleerbare uitvoering

				van door deelnemende gemeenten opgedragen taken op het gebied van sociale zaken.
14	Regionaal Bureau Leerlingzaken	Hilversum	Gemeenten in Gooi- en Vechtstreek + Eemnes	Doelmatige, kwalitatief goede, efficiënte en controleerbare uitvoering van door deelnemende gemeenten opgedragen taken op het gebied van leerplicht

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

BEZOEKADRES:
DUDOKPARK 1
TEL.: (035) 629 2111

INGEKOMEN

19 JUNI 2013

DATUM 12 juni 2013
ONS KENMERK B/1304388.1
uw brief van 26 april 2013
uw kenmerk 149967/178113
BEHANDELD DOOR dhr. F. van Schoten
TELEFOON (035-)

BIJLAGEN Position paper
BETREFT Zienswijze raad Hilversum op rapport Winsemius

Geacht college,

In uw brief dd. 26 april 2013 heeft u ons verzocht u voor 1 juli in kennis te stellen van onze zienswijze op het advies van de heer Winsemius over de bestuurlijke organisatie in Gooi en Vechtstreek. U zult deze zienswijze betrekken bij de opstelling van uw advies aan de minister van BZK over de bestuurlijke toekomst van Gooi en Vechtstreek.

Als bijlage treft u het door ons vastgestelde position paper aan. De door u gevraagde zienswijze is hierin als volgt verwoord.

Wij willen er aan bijdragen te bereiken dat de gemeenten in de gehele regio Gooi en Vechtstreek in de komende tien jaar goed zijn toegerust voor het uitvoeren van hun taken. Dat betekent dat zij een effectief en transparant bestuur en een efficiënte en kwalitatief goed toegeruste organisatie hebben. Zij kunnen een goed maatschappelijk voorzieningsniveau in stand houden, goede bereikbaarheid en infrastructuur verzorgen en natuur- en milieu beschermen. Zij kunnen goede dienstverlening aan hun burgers en bedrijven aanbieden. Zij kunnen goede onderlinge relaties onderhouden met omliggende grote gemeenten Amsterdam, Utrecht, Almere en Amersfoort en zij kunnen, samen met de genoemde gemeenten, goede relaties met hogere overheden en relevante externe partijen onderhouden.

Wij kunnen de wenselijke verbetering niet eigenstandig realiseren. Wij zijn daarin partij naast veel andere. We kunnen – niet meer en niet minder – in onze contacten met de regiogemeenten het gezamenlijk realiseren ervan bepleiten en onze bijdrage eraan leveren. Wij zullen hierover langs twee lijnen overleg met de regiogemeenten voeren.

Als eerste willen we samenwerking blijven ontwikkelen vanuit de inhoud. De kernvragen daarbij zijn welke taken de gemeenten beter gezamenlijk kunnen uitvoeren en waarvoor samenwerkingsconstructies een oplossing kunnen bieden. Die constructies moeten altijd een juridische basis hebben omdat niet vrijblijvende samenwerking vraagt om het borgen van bestuur, kaderstelling en controle. Bij de vormgeving zal dan ook aandacht moeten zijn voor een goede balans in de verantwoordelijkheden van colleges (wethouders) en raden.

Ten tweede willen we in de regio een zo groot mogelijke bestuurskracht helpen realiseren. Dat kan door gemeentelijke herindeling. Hoe groter de gemeenten, hoe beter hun organisatie en hun bestuurskracht. Hoe kleiner het aantal gemeenten, hoe minder verlies aan bestuurlijke efficiency. Hoe minder samenwerkingsverbanden, hoe sterker de democratische legitimering. Het betekent ook dat er voor andere overheden, organisaties en het bedrijfsleven minder bestuurlijk aanspreekpunten in de regio komen, wat transparantie en daadkracht bevordert. Het bevordert ook het maken van een vuist.

Deze twee lijnen blijven wat ons betreft met elkaar verbonden. Alle samenwerkingsrelaties, inclusief het gewest, kunnen uiteindelijk worden herijkt op basis van het eindbeeld van de beoogde herindeling.

Samenwerking tussen te kleine en grote gemeenten heeft voor de kleine gemeenten vooral de functie dat het de beperkingen en de kwetsbaarheid van de eigen organisatie op deelterreinen kan ondervangen. Daar staat tegenover dat dit een inspanning van de grote gemeenten vergt. Als deze inspanning leidt tot uitstel van een voor een kleine gemeente uiteindelijk toch noodzakelijke fusie, dan is het veel effectiever en uiteindelijk ook veel goedkoper eerst te bepalen welke fusies er op termijn gaan plaatsvinden en dan de samenwerkingsrelaties te schoeien op de leest van die beoogde fusies. In dat geval versnelt de samenwerking de beoogde fusie en bevordert de beoogde fusie de samenwerking en snijdt het mes aan twee kanten. Dat voorkomt dat samenwerking de noodzakelijke fusie vertraagt en dat onduidelijkheid over fusie de vormgeving van samenwerkingsverbanden bemoeilijkt.

De heer Winsemius adviseert als eerste en minimale stap verzwaarde coördinatie bij belangenbehartiging en regie. Daarnaast adviseert hij tot herindeling te komen. Die twee stappen liggen in elkaars verlengde. Binnen de regio gaat het om het versterken van de regie / het maken van een vuist met doorzettingsmacht op specifieke thema's.

Hiernaast zal de provincie met de gemeenten een discussie over bestuurlijke samenwerking voeren. Ons standpunt daarin is dat de regio gebaat is met herindeling. Dat betekent dat wij (conform het advies van Winsemius aan de gemeenten Hilversum, Huizen en Bussum) de bereidheid uitspreken in die herindeling te zijn betrokken. In onze contacten met de regiogemeenten zullen wij de mogelijkheden voor fusie dan ook verkennen.

Perspectief op gemeentelijke herindeling versterkt naar onze mening de kans op een goede inrichting van de verzwaarde coördinatie. Maar de verzwaarde coördinatie is, zoals de heer Winsemius aangeeft, geen alternatief voor herindeling.

Onze reactie op het rapport Winsemius is dan ook als volgt.

Wij onderschrijven de analyse van de heer Winsemius en zullen met de regiogemeenten en de provincie Noord-Holland werken aan de uitvoering van zijn aanbevelingen. Wij onderschrijven ook de door de heer Winsemius vastgestelde urgentie die wordt onderstreept door het tijdpad van de provincie en de minister van BZK. Het vraagstuk van de bestuurlijke samenwerking en de herindeling van onze regio lost zich niet zelf op en wordt de komende jaren alleen maar meer urgent. De discussie sleept reeds lange jaren en vraagt bestuurlijk handelen van de gemeenten. Dat begint bij het uitspreken van heldere opvattingen. In dit position paper doen wij dat.

Tussen gemeenten, provincie en rijk bestaat een wederzijds geaccepteerde rolverdeling bij samenwerking en herindeling. Een gedeeld beginsel is dat de best begaanbare weg die is waarbij het initiatief van onderop komt en dus door de gemeenten wordt genomen. Als de gemeenten dat doen, dan is de rol van rijk en provincie faciliterend en ondersteunend. Als de gemeenten dat niet doen, dan hebben provincie en rijk in beginsel mogelijkheden meer sturend op te treden. Bij voortdurend ontbreken van gemeentelijk initiatief zou daarvoor gekozen kunnen worden om een patstelling te doorbreken. In dat geval zou daar een evident gebrek aan regie in de regio aan ten grondslag liggen. Wij willen niet dat het zover moet komen en willen daarom samen met de regiogemeenten een proces volgen waarbij de regie bij de gemeenten blijft en wij daadwerkelijk vordering maken. Daarom willen wij met de regiogemeenten in gesprek om te verkennen en te bezien hoe de meningen en standpunten liggen.

De uitbreiding van het gemeentelijk takenpakket als gevolg van de decentralisaties vraagt versterking van de bestuurskracht, feitelijk van alle gemeenten in onze regio. Dat betekent dat bij voorkeur alle gemeenten hierin mee zullen gaan en helderheid moeten bieden voor wat betreft de keuzen die zij daarin willen maken. Dat geldt dus ook voor ons.

Wij zijn voorstander van samenwerking met de regiogemeenten. Ongetwijfeld wordt de noodzaak daartoe in de komende periode steeds groter. Wij willen de samenwerking dan ook zeker stimuleren en verder uitbouwen. Maar uiteindelijk leidt dit tot een steeds ondoorzichtiger wirwar van bestuurlijke besluitvormingsprocessen waarin de kaderstelling en controle door de democratisch gekozen gemeenteraden steeds moeilijker wordt. Ook de colleges komen in een steeds lastiger positie omdat efficiënt en integraal bestuur erdoor wordt bemoeilijkt.

Omdat de samenwerking niet vrijblijvend kan zijn kunnen individuele gemeenten door meerderheden van andere gemeenten buitenspel worden gezet. Wij zien hierin een groot risico voor het goed functioneren van de lokale democratie. Het voorkomen van dit 'democratisch tekort' is voor ons een zwaarwegend argument om samenwerking, nu deze in de komende periode steeds omvangrijker wordt, te laten uitmonden in fusie. Want fusie van gemeenten brengt weer helderheid, niet alleen voor de bestuurders zelf, maar ook in de relatie tussen de bestuurders in deze regio en hun burgers.

Samenwerking als duidelijk tussenstation op weg naar fusie heeft daarom onze voorkeur. Wat we niet willen is samenwerken gericht op uitstel van fusie.

Hieruit volgt dat wij in de komende periode partij willen zijn bij herindeling in onze regio en onze expertise en ons netwerk van centrumgemeente in dienst van de hele regio willen blijven stellen. Komt het tot herindeling, dan houdt Hilversum daarbij altijd minimaal zijn huidige omvang (dus de Hilversumse Meent).

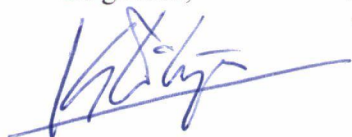
Wij zijn ons er van bewust dat de gemeente Muiden in de komende periode, in afwachting van herindeling, in een bijzondere positie verkeert en dat dit vraagt om een handreiking. Wij zijn bereid Muiden waar mogelijk en wenselijk in deze periode naar beste vermogen bij te staan. Deze bereidheid geldt vanzelfsprekend ook voor andere gemeenten die de wens daartoe te kennen geven.

Hoogachtend,

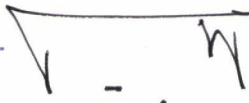
De gemeenteraad van Hilversum,

De griffier,

de voorzitter,

K.E. Driehuijs

P.I. Broertjes

Hilversum in de regio

Position paper

2013 05 30

Vooraf

In deze notitie schetsen wij de positie van Hilversum in de regio en onze reactie op het advies van Pieter Winsemius.

1. Inleiding

Burgers zijn altijd het beste gediend met een zo goed mogelijk presterende gemeentelijke overheid. Die overheid moet staan voor goede dienstverlening, voor goede belangenbehartiging (een vuist kunnen maken als het nodig is) en vertegenwoordiging bij hogere overheden en voor goede maatschappelijke voorzieningen. En dat alles tegen zo laag mogelijke kosten.

In de afgelopen jaren is in onze regio een toenemend besef gegroeid dat samenwerking tussen gemeenten noodzakelijk is om dit te bereiken. Inmiddels kunnen we terugkijken op vier initiatieven:

- het opstellen van een strategische agenda;
- het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling voor het gewest;
- een onderzoek naar vergaande ambtelijke samenwerking (shared service centre) en
- een poging tot gemeentelijke herindeling.

De poging tot herindeling en het onderzoek naar een shared service centre hebben niet tot enig resultaat geleid. De strategische agenda en de wijziging van de gemeenschappelijke regeling kennen wel een uitkomst, zij het een beperkte.

De strategische agenda beoogt focus aan te brengen in de bestuurlijke samenwerking op inhoud. De gemeenschappelijke regeling moest die samenwerking juridisch borgen.

Hier is een paradox ontstaan. Naarmate de strategische agenda meer inhoud leek te krijgen, ontstond het ongemakkelijk gevoel dat het onderbrengen van substantiële inhoud in het gewest zou leiden tot onwenselijk geacht verlies aan autonomie van individuele gemeenten en tegelijk tot het ontstaan van een al even onwenselijk geachte regionale bestuurslaag. Dat leidde tot de vraag: 'wat nu?' Mede hieruit is het rapport-Winsemius voortgekomen.

2. Ontwikkelingen in onze omgeving

Maatschappelijke ontwikkelingen spelen zich steeds meer op regionale schaal af, op het niveau van Gooi en Vechtstreek en nog breder. De opgaven in ons gebied zijn groot. Ontwikkelingen stoppen niet bij de gemeentegrenzen.

Het gaat om het nog sterker verankeren van de mediasector in Hilversum in relatie tot de media-activiteiten in de omliggende – soms concurrerende – steden in de noordvleugel van de Randstad, de zogenoemde *Mediavalley*. De media-industrie is voor de gehele regio van groot belang omdat veel mensen uit de regio in deze industrie werkzaam zijn en relatief dicht bij huis werken kunnen. Dit is ook een van de speerpunten van de noordvleugeleconomie die mag rekenen op belangstelling op nationaal niveau vanuit Den Haag en op Europees niveau vanuit Brussel.

Het gaat ook om het handhaven en verbeteren van de bereikbaarheid over de weg en over het spoor, gegeven de toenemende mobiliteit zowel binnen de regio (zie de HOV-lijn) als naar en vanuit de omliggende noordvleugelsteden. Het is in ieders belang dat de gemeenten in deze regio goed bereikbaar zijn, niet alleen voor de hier gevestigde bedrijven maar ook voor de inwoners van deze regio die als forens in de regio werkzaam zijn en aan de andere kant voor de inkomende stroom aan mensen die Hilversum dagelijks aan doen.

En het gaat niet in het minst om het behoud van ons woonmilieu en de landschappelijke kwaliteiten, zozeer gewaardeerd door de inwoners van Gooi en Vechtstreek maar die ook zwaar weegt als vestigingsfactor voor bedrijven. Tegelijk is er sprake van een voortdurende forse woningbouwopgave die in regionaal verband moet worden ingepast. We willen immers een betaalbare woning en een prettig leef- en woonklimaat kunnen bieden.

Ook in het sociale domein worden de gemeenten in onze regio meer en meer voor omvangrijke en complexe opgaven gesteld. Zie de drie decentralisaties op het terrein van werk, WMO en jeugd, maar ook passend onderwijs als voorbeelden van nieuwe taken die op gemeenten afkomen. Taken die we zorgvuldig en goed willen invullen zodat mensen die zorg of aandacht nodig hebben dat ook kunnen krijgen.

De gemeenten van Gooi en Vechtstreek liggen te midden van stedelijke concentraties van Amsterdam, Almere, Amersfoort, Utrecht en Schiphol/Haarlemmermeer. Deze ontwikkelen zich expansief. Dat is een complicerende factor bij bovengenoemde opgaven. Want de economie en de landschappelijke kwaliteit van de regio komen hierdoor in toenemende mate onder druk te staan.

We hebben te maken met een omgeving die net zoals wij in beweging is en voor een deel met vergelijkbare vraagstukken te maken heeft. Daar moeten we dus mee in gesprek zijn en bij aan tafel zitten. We zien in de noordvleugel van de Randstad een steeds nauwere samenwerking ontstaan tussen de lokale, regionale en provinciale overheden. Zij hebben elkaar nodig om tot oplossingen te komen; juist op het gebied van wonen, economie, infrastructuur en landschap. We zien een overlegstructuur (bijv. MIRT) waarbij het rijk tot investeringsbeslissingen komt als uitkomst van overleg over door de noordvleugeloverheden gezamenlijk ingebrachte voorstellen (bv. de Gebiedsagenda NH/Flevoland/Utrecht). Die samenwerking met de overheden in de regio's Amsterdam en Utrecht is voor Gooi en Vechtstreek uitermate van belang, niet in het minst om waarborgen te scheppen voor behoud en versterking van ons groene woonklimaat, onze voorzieningen, van onze multimedia-economie en van de bereikbaarheid. De gemeenten in Gooi en Vechtstreek kunnen hun positie in dergelijk overleggen aanzienlijk verbeteren.

3. Visie

Tegen deze achtergrond en gelezen het rapport van Winsemius willen wij er aan bijdragen te bereiken dat de gemeenten in de gehele regio Gooi en Vechtstreek in de komende tien jaar goed zijn toegerust voor het uitvoeren van hun taken. Dat betekent dat zij een effectief en transparant bestuur en een efficiënte en kwalitatief goed toegeruste organisatie hebben. Zij kunnen een goed maatschappelijk voorzieningenniveau in stand houden, goede bereikbaarheid en infrastructuur verzorgen en natuur- en milieu beschermen. Zij kunnen goede dienstverlening aan hun burgers en bedrijven aanbieden. Zij kunnen goede onderlinge relaties onderhouden met omliggende grote gemeenten Amsterdam, Utrecht, Almere en

Amersfoort en zij kunnen, samen met de genoemde gemeenten, goede relaties met hogere overheden en relevante externe partijen onderhouden.

4. Analyse

Wat kunnen wij bijdragen om dit te bereiken? Bij de beantwoording van deze vraag laten wij ons leiden door de volgende analyse.

In de inleiding scheven wij het al: de burgers zijn altijd het beste gediend met een zo goed mogelijk presterende gemeentelijke overheid. Die overheid moet staan voor goede dienstverlening, voor goede belangenbehartiging (een vuist kunnen maken als het nodig is) en vertegenwoordiging bij hogere overheden en voor goede maatschappelijke voorzieningen, en dat alles tegen zo laag mogelijke kosten. Met het oog op de toekomst speelt hier een schaalvraagstuk, zowel waar het kwaliteit, verminderde kwetsbaarheid als efficiency van bestuur en organisatie betreft. Gelet op de kleinschaligheid van onze regio en de mate waarin de burgers van onze regio aangewezen zijn op voorzieningen buiten de eigen gemeentegrenzen is een goede intergemeentelijke afstemming van direct belang voor hen allemaal. Het is daarom bepaald zo dat een vergaande samenwerking of fusie in het belang van de burger is. In de beleving van burgers wordt fusie vaak gekoppeld aan een mogelijk verlies van de identiteit van lokale gemeenschappen. Maar die identiteit kan wel degelijk gerespecteerd worden en behouden blijven, zoals Winsemius in zijn advies ook aangeeft. Bij de uitvoering en vormgeving kan daar veel aandacht aan worden gegeven.

Goede voorbeelden van intergemeentelijke samenwerking met een direct zichtbaar belang voor de burgers in onze regio zijn de GAD, de regionale brandweer, de GGD, en het regionaal bureau leerlingzaken. Voor de burgers van alle gemeenten zijn dit logische en geaccepteerde vormen van samenwerking. Ongetwijfeld komen er in de komende jaren meer en meer, en die ontwikkelingen, allemaal feitelijk ten dienste van diezelfde burgers, willen we ook zeker stimuleren en verder uitbouwen. Maar uiteindelijk leidt dit tot een steeds ondoorzichtiger wirwar van bestuurlijke besluitvormingsprocessen waarin de kaderstelling en controle door de democratisch gekozen gemeenteraden steeds moeilijker wordt. Ook de colleges komen in een steeds lastiger positie omdat efficiënt en integraal bestuur erdoor wordt bemoeilijkt.

Omdat de samenwerking niet vrijblijvend kan zijn kunnen individuele gemeenten door meerderheden van andere gemeenten buitenspel worden gezet. Wij zien hierin een groot risico voor het goed functioneren van de lokale democratie. Het voorkomen van dit 'democratisch tekort' is voor ons een zwaarwegend argument om samenwerking, nu deze in de komende periode steeds omvangrijker wordt, te laten uitmonden in fusie. Want fusie van gemeenten brengt weer helderheid, niet alleen voor de bestuurders zelf, maar ook in de relatie tussen de bestuurders in deze regio en hun burgers.

Dat alles vraagt om sterk bestuur en om goede afstemming tussen en gezamenlijk optrekken van de gemeenten. Maar de bestuurlijke structuur van Gooi en Vechtstreek is daarop niet toegesneden en de bestuurskracht is niet optimaal. Volgens het rapport-Winsemius zijn zeven van de tien gemeenten nu of op termijn te klein om zelfstandig te kunnen voortbestaan. Zij zijn aangewezen op het onderbrengen van een substantieel deel van hun takenpakket bij buurgemeenten of in regionale samenwerkingsverbanden of op fusie met één of meer van de drie grotere gemeenten Hilversum, Huizen en Bussum.

Samenwerking tussen te kleine en grote gemeenten heeft voor de kleine gemeenten vooral de functie dat het de beperkingen en de kwetsbaarheid van de eigen organisatie op deelterreinen kan ondervangen. Daar staat tegenover dat dit een inspanning van de grote gemeenten vergt.

Als deze inspanning leidt tot uitstel van een voor een kleine gemeente uiteindelijk toch noodzakelijke fusie, dan is het veel effectiever en uiteindelijk ook veel goedkoper eerst te bepalen welke fusies er op termijn gaan plaatsvinden en dan de samenwerkingsrelaties te schoeien op de leest van die beoogde fusies. In dat geval versnelt de samenwerking de beoogde fusie en bevordert de beoogde fusie de samenwerking en snijdt het mes aan twee kanten. Dat voorkomt dat samenwerking de noodzakelijke fusie vertraagt en dat onduidelijkheid over fusie de vormgeving van samenwerkingsverbanden bemoeilijkt.

Hier passen enkele opmerkingen over de omvang van onze gemeente in relatie tot de ontwikkelingen die op ons af komen. Op zichzelf is onze huidige omvang zodanig dat wij die ontwikkelingen kunnen opvangen. Wij zijn daarvoor op zich groot genoeg. Zelfstandig voortbestaan in de huidige vorm is voor Hilversum daarmee een mogelijkheid. Maar tegelijkertijd is het wel zo dat met name de decentralisaties ingewikkeld en omvangrijk zijn en een groot beroep zullen doen op onze spankracht. Onze huidige omvang is op dit moment voldoende, maar gelet op de decentralisaties naar verwachting uiteindelijk niet optimaal. Wij dienen daarbij ook de verhoudingen met de ons omringende steden te bezien. Ten opzichte van de gemeenten Amsterdam, Utrecht, Almere en Amersfoort zijn wij klein.

Speciale aandacht verdient onze positie als centrumgemeente. Wij hebben in die hoedanigheid in de loop der jaren een specifieke expertise en een uitgebreid relatienetwerk opgebouwd. Die expertise en dat netwerk willen wij ook in de toekomst in dienst van de regio blijven stellen.

5. Wat kan en gaat Hilversum doen?

Wij kunnen de wenselijke verbetering niet eigenstandig realiseren. Wij zijn daarin partij naast veel andere. We kunnen – niet meer en niet minder – in onze contacten met de regiogemeenten het gezamenlijk realiseren ervan bepleiten en onze bijdrage eraan leveren. Wij zullen hierover langs twee lijnen overleg met de regiogemeenten voeren.

Als eerste willen we samenwerking blijven ontwikkelen vanuit de inhoud. De kernvragen daarbij zijn welke taken de gemeenten beter gezamenlijk kunnen uitvoeren en waarvoor samenwerkingsconstructies een oplossing kunnen bieden. Die constructies moeten altijd een juridische basis hebben omdat niet vrijblijvende samenwerking vraagt om het borgen van bestuur, kaderstelling en controle. Bij de vormgeving zal dan ook aandacht moeten zijn voor een goede balans in de verantwoordelijkheden van colleges (wethouders) en raden.

Ten tweede willen we in de regio een zo groot mogelijke bestuurskracht helpen realiseren. Dat kan door gemeentelijke herindeling. Hoe groter de gemeenten, hoe beter hun organisatie en hun bestuurskracht. Hoe kleiner het aantal gemeenten, hoe minder verlies aan bestuurlijke efficiency. Hoe minder samenwerkingsverbanden, hoe sterker de democratische legitimering. Het betekent ook dat er voor andere overheden, organisaties en het bedrijfsleven minder bestuurlijk aanspreekpunten in de regio komen, wat transparantie en daadkracht bevordert. Het bevordert ook het maken van een vuist.

Deze twee lijnen blijven wat ons betreft met elkaar verbonden. Alle samenwerkingsrelaties, inclusief het gewest, kunnen uiteindelijk worden herijkt op basis van het eindbeeld van de beoogde herindeling.

De minister van BZK heeft de provincie Noord-Holland verzocht voor 1 oktober advies uit te brengen over de positie van Muiden en Weesp, ingebed in een visie op de bestuurlijke toekomst van de gehele regio Gooi en Vechtstreek. De provincie neemt het rapport van

Winsemius als vertrekpunt en heeft inmiddels de gemeenten gevraagd om voor 1 juli hun reacties op dit rapport kenbaar te maken.

Winsemius adviseert als eerste en minimale stap verzwaarde coördinatie bij belangenbehartiging en regie. Daarnaast adviseert hij tot herindeling te komen. Die twee stappen liggen in elkaars verlengde.

Binnen de regio gaat het om het versterken van de regie / het maken van een vuist met doorzettingsmacht op specifieke thema's.

Hiernaast zal de provincie met de gemeenten een discussie over bestuurlijke samenwerking voeren. Ons standpunt daarin is dat de regio gebaat is met herindeling. Dat betekent dat wij (conform het advies van Winsemius aan de gemeenten Hilversum, Huizen en Bussum) de bereidheid uitspreken in die herindeling te zijn betrokken. In onze contacten met de regiogemeenten zullen wij de mogelijkheden voor fusie dan ook verkennen.

Perspectief op gemeentelijke herindeling versterkt naar onze mening de kans op een goede inrichting van de verzwaarde coördinatie. Maar de verzwaarde coördinatie is, zoals Winsemius aangeeft, geen alternatief voor herindeling.

Onze reactie op het rapport van Winsemius is dan ook als volgt.

Wij onderschrijven de analyse van Pieter Winsemius en zullen met de regiogemeenten en de provincie Noord-Holland werken aan de uitvoering van zijn aanbevelingen. Wij onderschrijven ook de door Winsemius vastgestelde urgentie die wordt onderstreept door het tijdpad van de provincie en de minister van BZK. Het vraagstuk van de bestuurlijke samenwerking en de herindeling van onze regio lost zich niet zelf op en wordt de komende jaren alleen maar meer urgent. De discussie sleept reeds lange jaren en vraagt bestuurlijk handelen van de gemeenten. Dat begint bij het uitspreken van heldere opvattingen. In dit position paper doen wij dat.

Tussen gemeenten, provincie en rijk bestaat een wederzijds geaccepteerde rolverdeling bij samenwerking en herindeling. Een gedeeld beginsel is dat de best begaanbare weg die is waarbij het initiatief van onderop komt en dus door de gemeenten wordt genomen. Als de gemeenten dat doen, dan is de rol van rijk en provincie faciliterend en ondersteunend. Als de gemeenten dat niet doen, dan hebben provincie en rijk in beginsel mogelijkheden meer sturend op te treden. Bij voortdurend ontbreken van gemeentelijk initiatief zou daarvoor gekozen kunnen worden om een patstelling te doorbreken. In dat geval zou daar een evident gebrek aan regie in de regio aan ten grondslag liggen. Wij willen niet dat het zover moet komen en willen daarom samen met de regiogemeenten een proces volgen waarbij de regie bij de gemeenten blijft en wij daadwerkelijk vordering maken. Daarom willen wij met de regiogemeenten in gesprek om te verkennen en te bezien hoe de meningen en standpunten liggen.

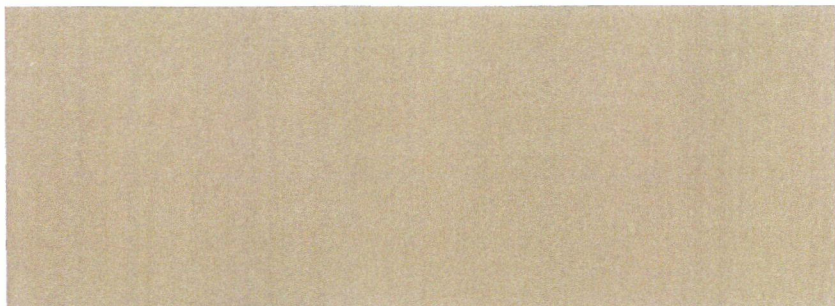
De uitbreiding van het gemeentelijk takenpakket als gevolg van de decentralisaties vraagt versterking van de bestuurskracht, feitelijk van alle gemeenten in onze regio. Dat betekent dat bij voorkeur alle gemeenten hierin mee zullen gaan en helderheid moeten bieden voor wat betreft de keuzen die zij daarin willen maken. Dat geldt dus ook voor ons.

Wij zijn voorstander van samenwerking met de regiogemeenten. Samenwerking als duidelijk tussenstation op weg naar fusie heeft daarbij onze voorkeur. Want uiteindelijk vinden we

fuseren beter dan samenwerken. Wat we niet willen is samenwerken gericht op uitstel van fusie.

Hieruit volgt dat wij in de komende periode partij willen zijn bij herindeling in onze regio en onze expertise en ons netwerk van centrumgemeente in dienst van de hele regio willen blijven stellen. Komt het tot herindeling, dan houdt Hilversum daarbij altijd minimaal zijn huidige omvang (dus de Hilversumse Meent).

Wij zijn ons er van bewust dat de gemeente Muiden in de komende periode, in afwachting van herindeling, in een bijzondere positie verkeert en dat dit vraagt om een handreiking. Wij zijn bereid Muiden waar mogelijk en wenselijk in deze periode naar beste vermogen bij te staan. Deze bereidheid geldt vanzelfsprekend ook voor andere gemeenten die de wens daartoe te kennen geven.

Winsemius

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

INGEKOMEN

- 8 JULI 2013

Onderwerp: belsuitvorming rapport
winsemius

Uw brief van : 26 april 2013

Nummer :

Ons kenmerk : bajz/rvz

Toestel nr : 4 35

Huizen : - 5 JULI 2013

Uw kenmerk : 149967/178113

Bijlagen : 3

Bij beantwoording van deze brief, graag datum, nummer en onderwerp vermelden.

Geacht college,

Inleiding

Bij brief van 26 april jl. heeft u de gemeenten gevraagd om u op de hoogte te brengen van hun zienswijzen op het advies van de heer Winsemius en de daarin vervatte aanbevelingen. De gemeenteraad van Huizen heeft in zijn vergadering van 4 juli hierover een standpunt bepaald, zoals hieronder vermeld.

Standpunt gemeenteraad van Huizen

Bijgevoegd treft u aan het raadsvoorstel, waarover de gemeenteraad heeft beraadslaagd en besloten. Voor wat betreft de concrete besluitpunten heeft de raad als volgt besloten:

1. de gemeente Huizen stemt in met de aanbevelingen gericht op een zwaardere coördinatie en regie binnen de regionale samenwerking, voor zover er daarbij sprake is van een gezamenlijk belang en unanimititeit.
2. de gemeente Huizen wenst haar zelfstandigheid te behouden en neemt vanuit die positie een positieve grondhouding in ten aanzien van de intergemeentelijke samenwerking, waaronder de inkoop samenwerking, het sociaal domein, ruimtelijke ordening en regionaal economisch beleid in Gooi en Vechtstreek.

Besluitpunt 2 is bij amendement ingevoegd (tevens bijgevoegd, A2), waartoe de raad in meerderheid besloot; de fracties van D66, GroenLinks en PvdA stemden tegen dit amendement. Besluitpunt 1 werd unaniem aanvaard door de raad.

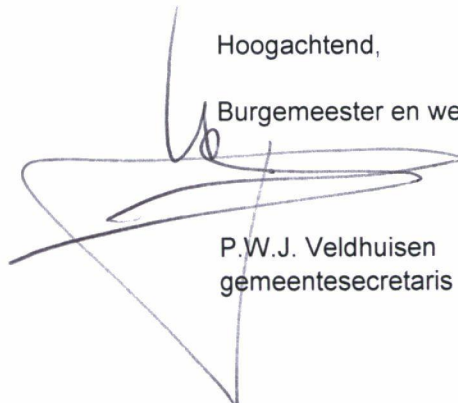
Een door de fractie van D66 ingediende motie inzake analyse en aanbevelingen Winsemius (tevens bijgevoegd, M3) werd verworpen door de raad; de fracties van D66, GroenLinks en PvdA stemden voor de motie.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

Vervolgprocedure

Wij zien uit naar uw concept-advies aan de minister van BZK. Tevens is inmiddels een bestuurlijk overleg afgesproken op 12 september a.s. tussen uw Gedeputeerde, mevrouw drs. E.M. Sweet en (een afvaardiging van) de gemeenteraad van Huizen om nader met elkaar te spreken over dit dossier. Daarbij zal gelegenheid bestaan om elkaar nader te informeren over de opvattingen over het advies van de heer Winsemius, de toelichting op de standpunten (waaronder het dan beschikbare concept advies van GS aan de minister) en het vervolg van het proces.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders,
P.W.J. Veldhuisen
gemeentesecretaris

mr. A.Ph. Hertog
burgemeester

Onderwerp: Rapport en aanbevelingen Winsemius

Raadsvergadering
Agendapunt
Informatie bij
Afdeling
E-mail / telefoonnummer
Portefeuillehouder
Datum raadsvoorstel
Bijlage(n)

4 juli 2013
9
Rudi van Zuiden
BBO
w.vanzuiden@huizen.nl / (035) 528 14 35
burgemeester A.Ph. Hertog
25 juni 2013
2

Voorstel

1. Instemmen met de aanbevelingen gericht op een zwaardere coördinatie en regie binnen de regionale samenwerking, voor zover er sprake is van een gezamenlijk belang (unanimiteit).
2. Uw standpunt bepalen over de vervolgstappen inzake een mogelijke herindeling en daarbij kiezen voor optie b: Huizen heeft geen behoefte aan fusieonderzoeken of arhi-trajecten waarvan Huizen onderdeel uitmaakt.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Op 18 april jl. is het rapport van de heer P. Winsemius (zie bijlage 1) gepresenteerd, met aanbevelingen over de toekomst van de regionale samenwerking en de bestuurlijke organisatie in de regio. Op 27 mei is een door de provincie georganiseerde bijeenkomst gehouden waar gelegenheid was voor een intergemeentelijke discussie over het rapport en de aanbevelingen. Gedeputeerde Staten vragen de gemeenteraden om voor 1 juli te reageren op het rapport Winsemius (zie brief GS, bijlage 2), zodat zij die input kunnen betrekken bij het concept-advies aan de minister.

Argumentatie

Het rapport Winsemius wordt qua inhoud bekend verondersteld; in dit voorstel zullen wij ons dan ook beperken tot de inhoudelijke reactie daarop. Voor wat betreft de standpuntbepaling over het rapport merken wij dan het volgende op.

Ad 1. Instemmen met aanbevelingen over zwaardere coördinatie en regie, mits bij unanimiteit

De in uw vergadering van 25 april jl. geaccordeerde aanpassing van de gemeenschappelijke regeling biedt een adequate structuur voor regionale samenwerking, waarbij juist een accentuering van de gemeentelijke besluitvorming en aansturing een belangrijk issue was. Een versterking van regionale bestuurskracht ten koste van lokale belangen, opvattingen en politieke aanspreekbaarheid is als middel erger dan de kwaal. Dit gevaar doet zich reëel voor indien de voorgestelde verzwaring van de regionale coördinatie wordt uitgevoerd, dan is immers een bepaalde meerderheid (bijvoorbeeld 70 %) voldoende om het in te zetten "boegbeeld" (zie pagina 6 van het rapport) bindende bevoegdheden te geven. De herijking van de samenwerking in de nu geaccordeerde vorm moet o.i. eerst een kans krijgen. Dat biedt de colleges en raden op zich alle ruimte voor goed regionaal beleid.

Gelet hierop kan naar ons oordeel alleen worden ingestemd met de aanbevelingen voor verzwaarde coördinatie en versterkte regie voor zover daarbij sprake is van gezamenlijke belangen en een unaniem standpunt. In dit kader is het goede van het rapport (noodzaak samenwerking) niet nieuw en het nieuwe (verzwaarde coördinatie en regie zonder unanimiteit) niet goed.

Ad 2. Uw standpuntbepaling over herindeling / fusie-onderzoeken: optie a of optie b?

Het rapport spreekt zich niet alleen uit over samenwerking, maar behandelt (buiten de opdracht om) ook een door de heer Winsemius als onvermijdelijk gekenschetste gemeentelijke herindeling in onze regio. Hij kent in dat verband zelfs onze gemeente een sleutelpositie toe als het gaat om de onderzoeksvraag welke herindelingen mogelijk en gewenst zijn. Daarbij is volgens Winsemius de gemeente Huizen in eerste instantie aan zet om kenbaar te maken welke koers zij wil varen: wel of niet participeren in een herindelings-onderzoek. Volgens Winsemius liggen de volgende opties voor (zie pag. 8/9 rapport):

- a. Huizen is bereid een fusie met buurgemeenten te onderzoeken, waarbij (volgens Winsemius) een (preferente) keuze zou zijn de combinatie Bussum/Huizen/Naarden, eventueel aangevuld met de BEL-gemeenten (waarmee echter een geringe "culturele pas" zou bestaan);
- b. Huizen wil zelfstandig blijven en is daarom ook niet bereid tot een fusie-onderzoek. In dat geval dienen overige combinaties (waarvan Huizen dus geen onderdeel uitmaakt) te worden onderzocht.

Uw raad heeft zich kritisch uitgelaten over de opdracht, werkwijze en kosten van het onderzoek door de heer Winsemius. Gelet op de tekst in de programmabegroting 2013, gericht op het zelfstandig blijven van Huizen, had uw raad geen behoefte aan (dit gedeelte van) het onderzoek. Nu dat rapport / advies er niettemin wel ligt en de provinciale vraagstelling over een oordeel ter zake ook niet onbegrijpelijk is, vanwege het verzoek van de minster om hem van advies te dienen, moet uw raad afwegen wat u vindt van opschaling in de regio en de positie van Huizen daarin. In dat kader lijkt ons een aantal aspecten van belang:

1. onderdeel 2.6.3. van het collegeprogramma luidt als volgt: *In de herindelingsdiscussie in de regio treedt de gemeente Huizen de ontwikkelingen binnen de buurgemeenten met open vizier tegemoet. De gemeente Huizen zal blijven streven naar logische grenzen die tevens recht doen aan een duurzame oplossing, vermindering van spanningen, behoud van Huizer voorzieningen en het versterken van bestuurskracht in de regio.*
2. de bestuurlijke uitdagingen, waarvoor ook onze regio zich gesteld ziet, zijn fors en urgent: alleen de decentralisaties in het sociaal domein al laten zien dat gemeenten die uitdagingen niet alleen aan kunnen. Samenwerkingsconstructies zijn dus onvermijdelijk en worden momenteel ook beproefd, waarbij samenwerking op uitvoering en beleid de gemeenten kan voorzien van de vereiste bestuurskracht. Maar niet betwist wordt dat de schaal van de gemeente Muiden als structureel ontoereikend moet worden beoordeeld en dat herindeling voor haar onvermijdelijk is. Nu Weesp en Wijdemeren serieus nadenken over intensieve samenwerking met de gemeente Stichtse Vecht, wellicht leidend tot een door Winsemius genoemde Vechtstreek-combinatie-gemeente, ontstaat een nieuwe dynamiek in de regio.
3. Bussum en Naarden willen in ieder geval met elkaar fuseren maar kijken inmiddels ook heel bewust naar Huizen; de uitnodiging tot meedenken over een eventuele participatie van Huizen werd op de bijeenkomst van 27 mei uitgesproken.
4. de BEL-gemeenten voelen vooralsnog niet veel voor een onderlinge fusie, zodat een fusie met (alleen?) Huizen of Hilversum op korte termijn niet in het verschiet ligt.
5. de oplossing voor Muiden hangt volgens Winsemius niet af van een keuze van Huizen maar van de vraag of en hoe snel een Vechtstreekcombinatie tot stand kan komen; indien herindeling aldaar met Stichtse Vecht niet van de grond zou komen, is als eerste stap een fusie van Muiden, Weesp en Wijdemeren geboden, aldus Winsemius.
6. de grootste politiek-bestuurlijke uitdaging ligt dus volgens Winsemius "op het zand" waarbij Huizen een relevante rol heeft; maar het zelfstandig blijven van Huizen vormt geen barrière voor bestuurlijke schaalvergroting van andere regiegemeenten.

Zoals reeds vermeld heeft uw raad een duidelijke uitspraak gedaan in de programmabegroting 2013 over de positie van Huizen: behoud van zelfstandigheid. In dat licht bezien ligt meewerken aan een onderzoek naar een fusie Bussum-Huizen-Naarden niet voor de hand. Huizen kiest voor een pragmatische samenwerking in de regio en is wel bereid om op uitvoeringsniveau de krachten te bundelen, getuige ook de door uw raad aangenomen motie gericht op de mogelijkheden voor verdere samenwerking in het sociaal domein met de gemeente Bussum. Dat spoor heeft vooralsnog uw voorkeur boven herindeling.

Alternatieven

Indien uw raad voor in ieder geval de middellange termijn wil vasthouden aan de uitspraak in de programma-begroting 2013 (Huizen blijft zelfstandig) ligt keuze voor optie b. voor de hand, maar indien uw raad nu zou willen inspelen op andere mogelijkheden voor versterking van de lokale en regionale bestuurskracht, komt optie a (wel meewerken aan fusie-onderzoek) in beeld.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Nog niet aan de orde.

Beslistermijn

Gelet op het verzoek van de provincie dient uw raad op 4 juli uw standpunt over het rapport te bepalen. Overigens krijgen de gemeenten ook nog gelegenheid om op het advies van GS te reageren; dat stuk zal voor uw vergadering in september worden geagendeerd.

Financiële paragraaf

Niet van toepassing.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

Gelet op de materie (regionale samenwerking, herindeling en autonomie) is uw raad bevoegd.

Collegeprogramma

Paragraaf 2.6

Begroting

Programma 1, bestuursorganen en gewest.

Eerdere besluiten

De herijking van de regionale samenwerking is in 2012 en 2013 diverse malen onderwerp van bespreking geweest, laatstelijk in april jl. ten aanzien van de nieuwe gemeenschappelijke regeling.

Voorgeschreven procedure

Nu niet van toepassing, in een eventuele arhi-procedure geeft de wet Arhi regels ter zake.

Kader- en beleidsnota's

Niet van toepassing.

Evaluatie

In september wordt het concept-advies van GS aan de minster geagendeerd.

Bijlagen

1. rapport Winsemius.
2. brief Gedeputeerde Staten van 26 april 2013.

Burgemeester en wethouders,

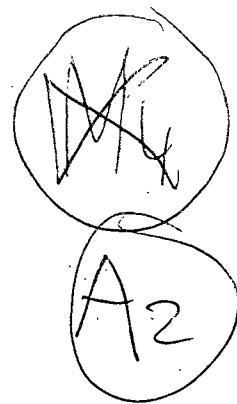
P.W.J. Veldhuisen
gemeentesecretaris

mr. A.Ph. Hertog
burgemeester

Advies raadscommissie

Dit voorstel is niet behandeld in een commissie.

Het presidium heeft geoordeeld dat behandeling van dit voorstel met de rapportage van de heer Winsemius, rechtstreeks in de raad kan plaatsvinden zonder voorafgaande commissiebehandeling. Dit, omdat het voorstel en rapportage beide geen verheldering behoeven, waarvoor de commissiebehandeling is bedoeld, en mitsdien volstaan kan worden met een politiek-bestuurlijke behandeling in de raad.

Dorpsbelangen
Huizen

 ChristenUnie

Amendement ~~notie~~ Samenwerken is oké, maar samenvoegen nee!

De Gemeenteraad van Huizen, in vergadering bijeen in de vergadering van 4 juli 2013

Gelet op het bepaalde in artikel 34 van het reglement van orde voor de vergaderingen en de overige werkzaamheden van de raad;

Gelet op het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders, inzake het rapport Winsemius,

aan te nemen tegen PvdA/PvdB/6L

Overwegende dat:

- Vanuit het Gewest de opdracht is verstrekt aan de heer Winsemius om met nadere voorstellen te komen inzake de intergemeentelijke samenwerking in Gooi en Vechtstreek;
- De opdrachtverstrekking niet toeziet op voorstellen inzake gemeentelijke herindeling;
- Gemeenten met het oog op de aanstaande decentralisaties al hun aandacht hierop moeten richten en de wijze waarop de samenwerking op deze terreinen kan worden vormgegeven;
- Het niet in het belang is van de burgers in Gooi en Vechtstreek om de gemeenten daarenboven nog extra te belasten met ingewikkelde herindelingsdiscussies;
- Huizen bovendien prima in staat is om zowel organisatorisch, als financieel op eigen benen te staan;

Spreek uit: Besluit beslispunt 2 te vervangen door: wat lut te spreken dat

De gemeente Huizen haar zelfstandigheid ~~willt~~ te behouden en dat vanuit die positie een positieve grondhouding wordt ingenomen ten aanzien van de intergemeentelijke samenwerking, waaronder de inkoop samenwerking, het Sociaal domein, ruimtelijke ordening en regionaal economisch beleid in Gooi en Vechtstreek.

Dorpsbelangen Huizen

[Handwritten signature]

2NOH@01

[Handwritten signature]

N. K. D.

CDA

[Handwritten signature]

ChristenUnie

[Handwritten signature]
L. K. F. van Huizen

MOTIE inzake analyse en aanbevelingen Winsemius.

M3

De raad van de gemeente Huizen,

In vergadering bijeen op 4 juli 2013,

Gelet op het bepaalde in artikel 34 van het reglement van orde voor de vergaderingen en overige werkzaamheden van de raad,

Overwegende:

- Dat het aannemelijk is dat, indien blijkt dat de voordelen voor de inwoners van het Gooi duidelijk zijn, het in het Gooi in de nabije toekomst zal komen tot een gemeentelijke herindeling of dat er sprake zal zijn van een verder gaande vorm van samenwerking tussen een aantal van de betrokken gemeenten;
- Dat het daarbij van belang is dat de gemeente Huizen bij dit proces actief betrokken zal zijn, omdat het beter is om mee te praten dan dat er door anderen over je gepraat wordt;
- Dat het niet uitgesloten is dat het daarbij zal komen tot een of meer fusies tussen gemeenten als dat voor de inwoners van het Gooi het beste is;
- Dat fusie van gemeenten nooit een doel op zichzelf mag zijn;
- Dat daarbij van belang is dat iedere vorm van samenwerking tussen gemeenten democratisch geborgd is;
- Dat daarbij volgens het rapport Winsemius voor de gemeente Huizen een initiërende en leidende rol is weggelegd;
- Dat die rol dan in eerste instantie berust bij het College van B en W;

Draagt het College op:

- Om op korte termijn, uiterlijk 1 oktober 2013 het initiatief te nemen om besprekingen te openen met de andere gemeenten in het Gooi om te verkennen tot welke vormen van samenwerking tussen twee of meer gemeenten het in de nabije toekomst zou kunnen komen;
- Om die besprekingen met open vizier te beginnen, doch daarbij de belangen van Huizen centraal te stellen, waarbij de belangen van de overige inwoners van het Gooi niet uit het oog verloren mogen worden;
- Om te bevorderen dat iedere eventuele vorm van samenwerking voldoende democratisch geborgd zal zijn;
- Om de raad periodiek op de hoogte te houden van de stand van zaken in dit proces, bij voorkeur iedere drie maanden en voor het eerst in december 2013;

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door

R.J. Manschot, namens de fractie van D66

Rvd A

M. Koelscher

INGEKOMEN

- 1 JULI 2013

Gemeente

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Laren

Eemnesserweg 19
1251 NA Laren
Tel.: 035-751 3444
Fax: 035-751 3445
mail@laren.nl
www.laren.nl

College van Gedeputeerde Staten van Noord-
Holland
Postbus 3007
2011 DA HAARLEM

briefnummer 2013-007051/LA
bijlage(n)
datum 27 juni 2013
inl. bij Burgemeester
afdeling
doorkiesnr. 035-7513446 (secretariaat)
uw kenmerk 149967/178113
onderwerp Reactie bestuurlijke toekomst

Verzonden

28 JUN 2013

Geacht college,

Naar aanleiding van uw brief dd. 26 april jl. waarin u om een reactie vraagt naar aanleiding van het rapport Winsemius, het volgende.

Wij hebben het rapport Winsemius en uw brief besproken in ons college. Op 26 juni is het rapport ook besproken met de gemeenteraad. Dat heeft geresulteerd in de navolgende bevindingen.

Veel van de observaties in het Rapport Winsemius zijn voor ons herkenbaar en in gang gezet. Wij onderschrijven de urgentie die de heer Winsemius signaleert zowel voor wat betreft de gebiedsagenda als de noodzaak tot inhoudelijke samenwerking. Ook onze nota Strategische Verbindingen en de in voorbereiding zijnde Strategische Visie besteden daar aandacht aan.

De gemeente Laren is de afgelopen jaren een tweetal verbindingen aangegaan van fors strategisch belang. Om de dienstverlening aan de burgers te vergroten is met Blaricum en Eemnes de BEL-organisatie gevormd. Teneinde bestuurlijke opgaven te verwerken en de bestuurskracht te vergroten hebben wij in het sociale domein een alliantie gezocht met de gemeenten Huizen, Blaricum en Eemnes in het HBEL traject. Met die twee ingrepen hebben wij voor de korte termijn de bestuurskracht voor onze burgers op belangrijke werkgebieden geborgd.

Echter, college en gemeenteraad onderkennen dat daarmee in een overgangsregime is voorzien. Maatregelen op lange termijn zijn nodig om 'de winkel op orde te houden'. Wij voorzien dat bundeling van kracht en toenemende samenhang in beleid en

Gaarne bij
beantwoording datum,
nummer en onderwerp
vermelden.

uitvoering noodzakelijk zijn om, tegen een aanvaardbare prijs/kwaliteit verhouding voor de burgers, de opgaven van de toekomst aan te kunnen.

Bij het nemen van beslissingen over de toekomst van onze gemeente – in het bijzonder bij het aangaan van nieuwe verbindingen- staat een aantal randvoorwaarden centraal. Alle voorgestane ontwikkelingen zullen wij toetsen aan de volgende zeven vragen:

1. Draagt de nieuwe verbinding bij aan een herkenbaar kernenbeleid? Laren kent een hoog voorzieningenniveau dat is opgebouwd in lengte van jaren en past bij de kwaliteit van het dorp. Deze voorzieningen vervullen een sub-regionale functie. Nieuwe verbindingen zullen deze bestaande voorzieningen moeten borgen.
2. Wordt het charmante kleinschalig dorpse ruimtelijke karakter gerespecteerd? Er zal ook in de toekomst conserverend moeten worden bestemd om de unieke ruimtelijke kwaliteit te behouden.
3. Indien aan de orde, garandeert de nieuwe verbinding goede dienstverlening op de gedecentraliseerde terreinen van zorg en welzijn? Eerder werd door de gemeenteraad een nota strategische verbindingen behandeld. Nog dit jaar zal aan de gemeenteraad een strategische visie worden voorgelegd die het kader bevat van het gemeentelijk denken op dit terrein.
4. Heeft 'groot' daadwerkelijk meerwaarde boven 'klein'? Als een nieuwe verbinding leidt tot opschaling dan moet enerzijds aantoonbaar worden geborgd dat lokale kennis, betrokkenheid en geheugen een plek krijgt terwijl anderzijds het kostenniveau daalt en de kwaliteit van de dienstverlening stijgt.
5. Hebben de nieuwe verbindingen duurzame houdbaarheid? Het gemeentebestuur van Laren heeft zich in de afgelopen honderd jaar, binnen de kaders van het grondgebied en haar autonomie, enorm kunnen ontwikkelen. Nemen we een nieuwe jas dan moet die handelingsperspectief en ontwikkelruimte voor jaren bieden. Avonturen of vrije experimenten zullen we mijden.
6. Heeft de nieuwe verbinding draagvlak bij de inwoners? Wij zijn van mening dat de bevolking zich in grote meerderheid moet kunnen herkennen in het aangaan van nieuwe verbindingen. Indien gewenst kan de gemeenteraad besluiten dat vooraf te peilen bij de bevolking.
7. Is de nieuwe verbinding er op gericht de democratische zeggenschap van de gemeenteraad over de kernfuncties te vergroten?

Onder toetsing van de randvoorwaarden zijn wij bereid met een open blik naar de toekomst te kijken. In lijn met het rapport Winsemius betekent dat enerzijds een heldere gebiedsagenda voor de Gooi- en Vechtstreek. In het krachtenveld van de Metropool heeft de regio een duidelijke identiteit, verdient bescherming en behoeft een eenduidige belangenbehartiging in de concurrentie met de omliggende (grote) steden. Nu de rol van het Gewest puur uitvoerend wordt gedefinieerd, komt er naar onze opvatting een grote verantwoordelijkheid te rusten bij regionale portefeuillehoudersoverleggen. Wat ons

betreft mag de GAD op afstand, in welke juridische vorm dan ook, van de gemeenschappelijke regeling worden geplaatst. Om gebiedsfocus te bewerkstelligen, pleiten wij er voor in de nieuwe raadsperiode te concentreren op drie inhoudelijke werkgebieden: *Ruimtelijk-economisch* (verkeer & vervoer, ro en economie), *zorg-welzijn* (Wmo, sociale zaken, jeugdgezondheidszorg GGD) en *duurzaamheid* (natuur, landschap en milieu). Ieder van die werkgebieden zou moeten streven naar een samenhangende gebiedsagenda.

De regio selecteert uit haar midden een gezaghebbend boegbeeld die de expliciete opdracht krijgt de ambities in het fysieke domein van de regionale structuurvisie in de Metropool, op landelijk en Europees niveau uit te dragen en te verwezenlijken.

De scheiding die het rapport Winsemius constateert tussen ‘water’ en ‘zand’ achten wij plausibel. Evenzeer onderschrijven wij, met het oog op een gezond gebiedsperspectief, de noodzaak van een oplossing voor de gemeenten Muiden en Weesp. De grote ruimtelijke opgaven en het daarmee samenhangende risicoprofiel in deze twee gemeenten rechtvaardigen een urgente opschaling binnen het verband van een robuuste bestuurlijke entiteit.

Anderzijds daagt de heer Winsemius in zijn rapport ook onze gemeente uit om richtinggevende uitspraken over haar eigen toekomst te doen. In het krachtenveld dat zich momenteel ontwikkelt, neemt Laren vooralsnog de volgende positie in:

1. De gemeente heeft zich in 2006 verbonden aan de BEL-partners. Dat is een richtinggevende, wat ons betreft, niet-vrijblijvende keuze geweest. In vervolgprocessen wordt bij voorkeur samen opgetrokken met de BEL-partners.
2. De samenwerking op het sociaal domein binnen HBEL-verband heeft zijn waarde inmiddels ruimschoots bewezen. Laren kiest –ook met de komst van de decentralisaties- voor bestendiging van de HBEL. Met inachtneming van de autonomie van haar raad verdient het uit oogpunt van effectiviteit onze stellige voorkeur dat ook Eemnes haar gehele domein van zorg en welzijn belegt bij HBEL.
3. Uitbouw van deze verbinding op de schaal van Gooi-Noord (dus inclusief Bussum en Naarden) kan meer volume draagvlak voor goede dienstverlening betekenen. Aansluiting van Hilversum bij deze alliantie achten wij alleen vruchtbaar indien er in de toekomst kan worden gewerkt vanuit een eenduidig gedefinieerd conceptueel kader en organisatorisch wordt uitgesloten dat er twee (concurrerende) krachtenvelden naast elkaar ontstaan.
4. Er is in onze gemeente het afgelopen decennium fors geïnvesteerd om het voorzieningenpakket op orde te brengen. Als ook de bouw van een nieuw BEL-zwembad en een nieuw Singertheater tot een goed einde worden gebracht, is het voorzieningenniveau voor een generatie geborgd. Laren wordt dan een typische beheersgemeente. Het bestuur kan zich gaan concentreren op basiskwaliteitszorg en bestendiging. Er ontstaat alsdan ook de ruimte om hechtere

(samenwerkings)relaties met andere gemeenten aan te gaan. De Larense politieke fracties worden uitgenodigd, vanuit hun uiteenlopende grondslagen, hierover in de verkiezingsprogramma's richtinggevende uitspraken te doen.

5. Het rapport Winsemius spreekt over een fusie van de BEL-gemeenten. Een fusie is thans niet aan de orde. Een keuze voor fusie vereist echter een meer fundamentele discussie, ook over het BEL model en vraagt draagvlak van de participanten. Laren is zonder terughoudendheid bereid deze zaken te onderzoeken. Wij nodigen u in dit verband van harte uit om het gesprek aan te gaan met de provincie Utrecht en de gemeente Eemnes om tot een eensluidende visie en opvatting te komen over een duurzame bestuurlijke toekomst van het gebied.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd

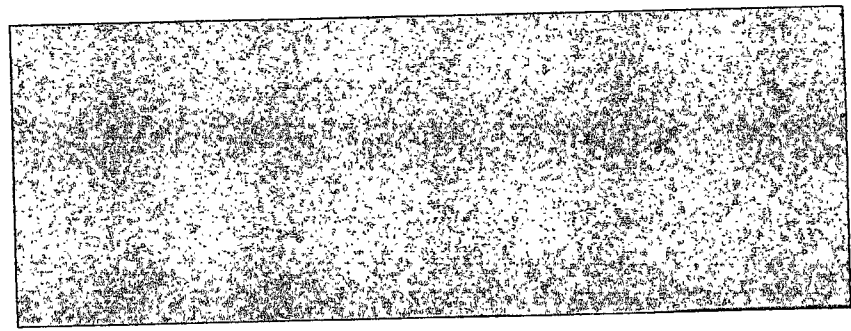
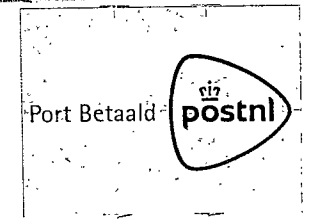
Burgemeester en wethouders van Laren,

Mr. A.J.M. de Bruijn
wnd. secretaris

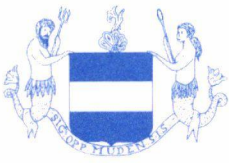
drs. E.J. Roest
burgemeester

Gemeente Laren

Postbus 71
3755 ZH Eemnes

NO8FF 2001DA007

INGEKOMEN

12 JULI 2013

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk

UIT-2013-MS-22630

Behandeld door

Mevr. M. Schadé

Muiden,

VERZONDEN 10 JUL 2013

Onderwerp

Zienswijze gemeente Muiden over samenwerking in de regio Gooi- en Vechtstreek

Geachte leden van Gedeputeerde Staten,

Uw college heeft de raad van Muiden verzocht een zienswijze op te stellen op het advies en rapport van de heer Winsemius 'Samenwerking Gooi en Vechtstreek'. De raad van de gemeente Muiden heeft kennis genomen van dit rapport. De Raad onderschrijft de urgentie om tot een gedegen samenwerking en bij voorkeur fusie te komen.

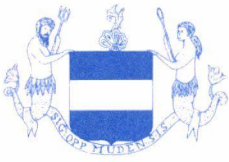
Toekomstvisie

De raad van Muiden heeft in maart jl. haar toekomstvisie vastgesteld. Deze toekomstvisie biedt het kader waarmee de gemeenteraad de inhoudelijke afwegingen heeft kunnen maken over de samenwerking en herindeling in de regio.

De gemeente Muiden staat vanuit ruimtelijk oogpunt voor grote uitdagingen; de ontwikkeling van de Bloemendalerpolder, de ontwikkeling van het KNSF-terrein, de aanleg van een nieuwe brug over de Vecht en de verlegging van de A1/A6.

De noodzaak voor verregaande samenwerking en of fusie op korte termijn blijft voor de gemeente Muiden evident. De (bestuurlijke) doelstellingen in het regeerakkoord zijn helder. Om adequate uitvoering van de te decentraliseren taken en verantwoordelijkheden te kunnen waarborgen, streeft het kabinet naar krachtige gemeenten van tenminste 100.000 inwoners.

Samenwerkingsverbanden, zoals bijvoorbeeld de Metropoolregio Amsterdam (MRA), bieden voor Muiden veel kansen. Muiden kenmerkt zich door de ligging en de combinatie van ontwikkelfunctie (woningbouwlocaties), het culturele erfgoed, landelijk gebied en de concentratie van weg- en OV-verbindingen. De gemeente Muiden spreekt haar voorkeur uit op te gaan in een gemeente die werkt aan een krachtige, innovatieve economie, snellere verbindingen en voldoende en aantrekkelijke ruimte voor wonen, werken en recreëren. Muiden en de om- en aanliggende gemeenten zouden samen met zowel economisch als landschappelijke actoren de verantwoordelijkheid voor deze

gebiedscombinatie stevig in handen moeten nemen. De nieuw te vormen gemeente(n) moet(en) zorg dragen voor een eigen krachtige richting en een heldere agenda voeren.

De gemeente Muiden heeft voor de toekomst een strategische agenda opgesteld. Een belangrijk onderdeel van de agenda is het punt over de bestuurlijke samenwerking: In de strategische agenda is opgenomen dat door fusie en of samenwerkingsverbanden de bestuurlijke en ambtelijke positie van de gemeente Muiden moet verbeteren. Een voorwaarde voor het bereiken van de uiteengezette doelen is dat de Gemeente Muiden over voldoende bestuurskracht beschikt. Een fusie of ambtelijke samenwerking met andere gemeenten is onvermijdelijk.

Die gemeenschapszin zal in de nabije toekomst van essentieel belang worden. Vergrijzing, gecombineerd met afbouw van vele voorzieningen als gevolg van de bezuinigingen maakt het noodzakelijk dat mensen meer en langer voor zichzelf zullen moeten zorgen. Dat betekent dat mensen een beroep zullen moeten doen op de mensen om zich heen; familie, vrienden en burens. Een goed en gezond leefklimaat maak je met elkaar. In het rapport van Winsemius staat het model beschreven waarin wij na de fusie de kernen van de gemeente Muiden herkenbaar willen laten blijven.

Gemeentelijke herindeling

Tijdens de raadsvergadering van 4 juli zijn twee moties aangenomen met als onderwerp de gemeentelijke herindeling Gooi- en Vechtstreek.

De Raad van de gemeente Muiden heeft eerder aangegeven een voorstander te zijn van een gemeentelijke fusie in de zogenaamde G4 variant (Weesp, Naarden, Bussum en Muiden), maar deze variant heeft niet de steun van alle betrokken gemeenten en in de Tweede Kamer is deze optie weggestemd

Vervolgens is de voorkeur uitgesproken om te fuseren met Naarden en Weesp (de G3 variant). De Raad heeft in 2012 verzocht te onderzoeken of en op welke wijze een samenwerking en/of fusie van de gemeenten Naarden, Weesp en Muiden uitvoerbaar is en op welke wijze dat zou kunnen plaatsvinden met een eventueel latere aansluitingsmogelijkheid van de gemeente Bussum

Het recente bestuurlijke initiatief van de gemeente Weesp, Wijdmeren en Stichtse Vecht spreekt niet over een fusie.

De raden van Bussum en Weesp hebben in een bilateraal overleg met de raad van Muiden aangegeven dat zij het op prijs zouden stellen als Muiden zich zou aansluiten.

Voor de gemeente Muiden is een fusie op korte termijn noodzakelijk.

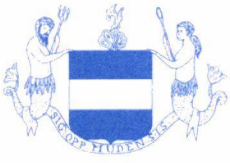
De Raad is unaniem van mening dat een zeer spoedige besluitvorming over een gemeentelijke herindeling voor Muiden noodzakelijk is.

Gemeentelijke herindeling motie 1

De Raad spreekt unaniem de voorkeur uit voor de G9 variant.

De Raad heeft deze keuze al eerder impliciet duidelijk heeft gemaakt door het uitspreken van de wens om tot één uitvoerings- organisatie voor de regio te komen voor het sociale domein.

Gemeentelijke herindeling motie 2

De Raad van de gemeente Muiden heeft zich op 4 juli 2013 unaniem uitgesproken de voor de G9 variant.

Dat voor verschillende taken een fusie die leidt tot een kleinere schaalgrootte dan de G9 ook een oplossing mogelijk kan bieden.

De Raad staat derhalve positief tegenover ieder fusievoorstel dat een toekomstige G9 niet in de weg staat en in ieder geval de geografisch dichterbij gelegen Gooische gemeenten omvat en de Raad in een dergelijke Gooische 'tussenvariant' graag zou zien dat de gemeente Weesp, met wie Muiden de Bloemendalerpolder deelt, een onderdeel uitmaakt van deze fusie

De raad verzoekt de provincie op basis van onder andere deze zienswijze op zo kort mogelijke termijn een beslissing te nemen die recht doet aan de urgentie en de korte en lange termijn wensen van de gemeente Muiden.

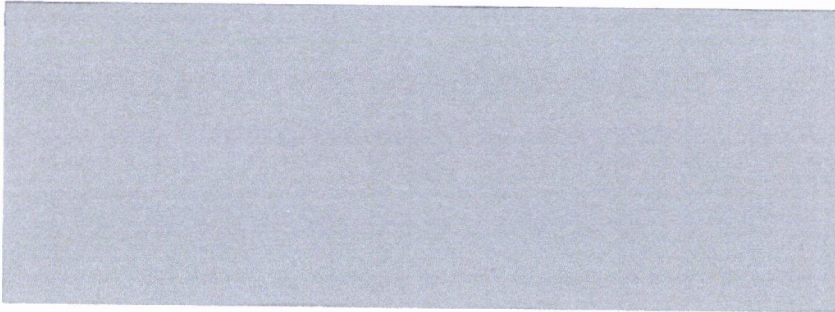
Hoogachtend,
burgemeester en wethouders

mr. M.J. Schadé
secretaris

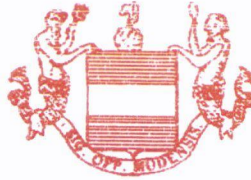
M.L. de Pater – van der Meer
wnd. burgemeester

Gemeente Muiden

Postbus 3, 1398 ZG Muiden

Gemeente MUIDEN

M U I D E N
POSTBUS
11.7.13
Postbus 3
1398 ZG

POSTPOST
€ 00094 ct
FR 862124
NEDERLAND

AD4SS 2001DA007

Gemeente Naarden

behandeld door: dhr. H.A. de Vries

doorkiesnummer: 035-695 7809

INGEKOMEN

29 MEI 2013

College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

uw ref:
149967/178113

uw brief van:
26-04-2013

onze ref:
BO/HdV/ink131683

datum:

onderwerp:
Standpunt rapport Winsemius

VERZONDEN 28 MEI 2013

Geacht college,

Op 18 april 2013 is het rapport Winsemius over samenwerking en herindeling in de regio Gooi en Vechtstreek gepresenteerd. In uw brief van 26 April 2013 vraagt u om voor 1 juli 2013 de zienswijze van het gemeentebestuur van Naarden over dit rapport te geven.

De gemeenteraad van Naarden heeft zijn standpunt over het rapport Winsemius op 22 mei 2013 vastgesteld. Dit standpunt is verwoord in bijgevoegd raadsvoorstel en het na amendering op basis daarvan genomen raadsbesluit. De amendering houdt in dat de bestuurlijke verkenning naar een fusie met de gemeenten Bussum-Huizen en de BEL is uitgebreid met de gemeente Muiden. Korthedshalve wordt voor het overige naar beide bijgevoegde documenten verwezen.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en hopen dat ons standpunt bijdraagt aan het daadwerkelijk realiseren van robuuste bestuurskrachtige en dus toekomst bestendige gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Naarden,
de secretaris,

mw. H.Th.J. Molenbrugge

de burgemeester,

mw. dr. J.J. Sylvester

Bijlagen:

- Raadsvoorstel
- Raadsbesluit

Bel de gemeente via het 5 cijferig nummer 14 035

Bij beantwoording svp datum en onze referentie van deze brief vermelden.

Raadhuisstraat 2
Naarden.
Postbus 5000,
1410 AA Naarden.
Telefoon: (035) 6957811
Fax: (035) 6944449
www.naarden.nl
info@naarden.nl

Gemeente Naarden

Raadsvoorstel

Raadsvergadering d.d. : woensdag 22 mei 2013

Raadsvoorstelnummer : RV 13.044

Portefeuillehouder : Mw. dr. J.J. Sylvester

Datum raadsverzending : Dinsdag 21 mei 2013

Voorronde : n.v.t.

Voorstel : Tot bepaling van het standpunt over het Rapport Winsemius (samenwerken-herindeling)

geamendeerd
RAAD: aangenomen
zie besluit. 22/5/13 mb

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Standpuntbepaling over het rapport van de heer P. Winsemius uitgebracht in opdracht van het gewest Gooi en Vechtstreek.

2. **Beslispunten**

2.1 Het instellen van verzwaarde coördinatie op basis van samenwerkingsafspraken zoals voorgesteld in het rapport Winsemius, ziet Naarden niet als een structurele oplossing om de bestuurlijke daadkracht in de regio Gooi en Vechtstreek te verbeteren.

2.2 Op bestuurlijk niveau eerst door het college laten verkennen of een fusie met Bussum-Huizen en de BEL-gemeenten tot de mogelijkheden behoort.

3. **Inleiding**

In het kader van het voorbereiden van een regionale agenda voor samenwerking heeft het dagelijks bestuur van het gewest Gooi en Vechtstreek de heer P. Winsemius gevraagd de speerpunten voor die agenda te inventariseren en op basis daarvan aanbevelingen te doen over de wijze waarop daaraan uitvoering kan worden gegeven. De aanbeveling strekken zich uit van het op basis van samenwerkingsafspraken instellen van verzwaarde coördinatie tot gemeentelijk opschaling (herindeling).

4. **Beoogd effect**

Het standpunt van de gemeente Naarden over de toekomstige bestuurlijke inrichting kenbaar te maken en als basis te nemen voor het verdere handelen.

5. **Argumenten**

5.1 *Het instellen van verzwaarde coördinatie op basis van samenwerkingsafspraken zoals in het rapport voorgesteld, ziet Naarden niet als een structurele oplossing om de bestuurlijke daadkracht in de regio Gooi en Vechtstreek te verbeteren.*

In het rapport wordt geconstateerd dat een flink aantal gemeenten het nu of in de nabije toekomst zal ontbreken aan voldoende bestuurskracht om de taken te kunnen uitvoeren. Wij zien intensivering van de samenwerking niet als een goede structurele oplossing voor dat probleem. Naar onze mening slaagt een succesvolle en gelijkwaardige samenwerking alleen als dat geschiedt vanuit kracht (bestuurskrachtige gemeenten) en niet vanuit zwakte.

Intergemeentelijke samenwerking is een hulpstructuur voor situaties waarin een beperkt aantal taken niet meer door individuele gemeenten kunnen worden uitgevoerd.

De verzwaarde coördinatie die in het rapport wordt voorgesteld betreft echter een groot aantal nieuwe taken naast de reeds bestaande taken waarop al intensief wordt samengewerkt. Zo gaat de samenwerking in de regio Gooi en Vechtstreek ook de behartiging van de strategische belangen van individuele gemeenten omvatten. Van de hulpstructuur samenwerking wordt zo een hoofdstructuur gemaakt.

Daartegen bestaan grote bezwaren. Immers de voorgestelde verzwaarde coördinatie betreft geen vrijwillige samenwerking. Individuele gemeenten kunnen door meerderheden van andere gemeenten worden overruled. De eigen gekozen gemeenteraad wordt daardoor buitenspel gezet. De relatie burger lokaal bestuur wordt daarmee doorgeknipt.

Soms is dat onvermijdelijk om tot een effectieve en efficiënte taakuitvoering op regionaal niveau te komen. Indien dat voor enkele taken gebeurt kan dat ook nog aanvaardbaar worden geacht. De ideale bestuurlijke en organisatorische schaal waarop taken moeten worden uitgevoerd verschilt nu eenmaal per taak. Maar, geschiedt dat voor het merendeel van de taken van de gemeente dan is dat niet meer aanvaardbaar. Het is een teken dat de schaal van de gemeente(n) niet meer de goede is en dat opschaling/herindeling noodzakelijk is.

Het intensiveren van de samenwerking door het instellen van verzwaarde coördinatie voor belangenbehartiging en regie voor grootschalige infrastructuur, ruimtelijke ordening, sociaal domein en economisch beleid is wat ons betreft dan ook alleen mogelijk als opstap naar gemeentelijke herindeling. Concrete voorstellen tot intensivering van de samenwerking zullen steeds op hun noodzaak en wenselijkheid moeten worden beoordeeld.

5.2 Naarden blijft onverminderd voorstander van een gemeentelijke herindeling waarbij ter versterking van de bestuurskracht voor de langere termijn een aanmerkelijke schaalessprong wordt gemaakt tot een nieuw te vormen gemeente met minimaal 70.000 inwoners.

Het rapport Winsemius onderschrijft wat al in zo vele rapporten en adviezen de afgelopen jaren in het kader van de gemeentelijke herindeling in Gooi en Vechtstreek is gesteld, namelijk de bestuurlijke indeling in de regio Gooi en Vechtstreek is te versnipperd om alle taken goed te kunnen uitvoeren. Gemeenten moeten worden samengevoegd tot aanmerkelijk grotere bestuurlijke eenheden.

Wat dit betreft kunnen we ons in grote mate in het rapport vinden.

Op bestuurlijk niveau zal eerst verkend moeten worden of een fusie met Bussum-Huizen en de BEL-gemeenten tot de mogelijkheden behoort. Daarbij merken wij op dat de gemeente Muiden bij een Gooicombinatie wat ons betreft altijd kan aansluiten.

6. **Houd rekening met**

6.1 Intensivering van de samenwerking is soms onontkoombaar

Intensivering van de samenwerking zien wij niet als structurele oplossing om de bestuurskracht in de regio te verbeteren. Intensivering zou tijdelijk kunnen indien er uitzicht is op het herindelen van de gemeenten in Gooi en Vechtstreek. Toch zal in sommige situaties het onontkoombaar zijn de samenwerking te intensiveren zonder dat er concreet uitzicht is op schaalvergroting door herindeling. Dit doet zich bijvoorbeeld voor op het gebied van het sociaal domein, in verband met de aanstaande decentralisaties binnen dat taakveld.

Concrete voorstellen tot intensivering van de samenwerking zullen daarom steeds op hun noodzaak en wenselijkheid moeten worden beoordeeld.

7. **Middelenparagraaf en risico's**

N.v.t.

8. **Communicatie**

Het standpunt van de gemeente Naarden over het rapport Winsemius zal ook via een redactioneel artikel op de gemeentepagina in Het Naarder Nieuws worden bekendgemaakt.

9. **Uitvoering / tijdpad en evaluatie**

In haar brief van 8 maart 2013 heeft de provincie Noord-Holland al aangegeven met de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek over het rapport Winsemius overleg te willen voeren. Het besluit dat de raad neemt op basis van dit raadsvoorstel, zal de basis zijn voor de inbreng van Naarden in dit overleg. De provincie voert het overleg met de gemeenten in het kader van het door haar aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

voor 1 oktober 2013 uit te brengen advies over de bestuurlijke toekomst van Muiden en Weesp. Dat advies moet ook passen binnen het lange termijn perspectief voor de gehele regio Gooi en Vechtstreek.

10. **Functie raad**

Aan de raad wordt dit voorstel ter besluitvorming aangeboden.

11. **Voorgesteld besluit**

1. Het instellen van verzwaarde coördinatie op basis van samenwerkingsafspraken zoals voorgesteld in het rapport Winsemius, ziet Naarden niet als een structurele oplossing om de bestuurlijke daadkracht in de regio Gooi en Vechtstreek te verbeteren.
2. Op bestuurlijk niveau eerst door het college laten verkennen of een fusie met Bussum-Huizen en de BEL-gemeenten tot de mogelijkheden behoort.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Naarden,
de secretaris, de burgemeester,

mw. H.Th.J. Molenbrugge

mw. dr. J.J. Sylvester

Gemeente Naarden

De raad van de gemeente Naarden;

Gelezen het rapport Winsemius, samenwerking Gooi en vechtstreek dd. 18 april 2013;

Gelet op het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders;

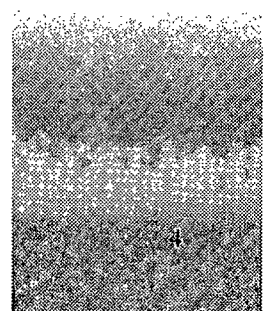
besluit:

1. het instellen van verzwaarde coördinatie op basis van samenwerkingsafspraken zoals voorgesteld in het rapport Winsemius, niet te zien als een structurele oplossing om de bestuurlijke daadkracht in de regio Gooi en Vechtstreek te verbeteren.
2. Op bestuurlijk niveau eerst door het college laten verkennen of een fusie met Muiden-Bussum-Huizen en de BEL-gemeenten tot de mogelijkheden behoort.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering der gemeente Naarden, gehouden op woensdag 22 mei 2013.

de voorzitter,

de griffier,

INGEKOMEN

11 JUNI 2013

Provincie Noord Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

VERZONDEN 10 JUNI 2013

Uw brief van:

26 april 2013

Behandeld door:

C.J. Rootjes

Uw kenmerk:

149967/178113

Doorkiesnummer:

(0294) 491 244

BSN:

Datum:

3 juni 2013

Registratienummer:

Z.29616/D.33977

Bijlage(n):

Onderwerp: reactie gemeente Weesp op rapport Winsemius

Hierbij doen wij u, in antwoord op uw hierboven genoemde brief, de reactie van de gemeenteraad van Weesp op het rapport van de heer P. Winsemius toekomen.

De gemeenteraad spreekt in overgrote meerderheid uit dat hij betreurt dat het herindelingproces om te komen tot een fusie van Bussum, Muiden en Naarden na een zeer lang traject door de Tweede Kamer is afgestemd. Een proces dat veel geld en tijd heeft gekost en er tevens toe heeft geleid dat vele ontwikkelingen binnen de gemeente stil hebben gestaan. Gezien het bovenstaande ziet de gemeenteraad niets in een eventuele hernieuwde poging om bovengenoemde fusie weer op de kaart te zetten.

Het aantal taken dat op de gemeente afkomt, noodzaakt de gemeente om te zoeken naar samenwerkingspartners. Deze zijn gevonden in de gemeenten Stichtse Vecht en Wijdmeren. De overgrote meerderheid van de gemeenteraad deelt niet het standpunt dat deze gemeenten op korte termijn met elkaar zouden moeten fuseren.

Een fractie binnen de gemeenteraad heeft een ander standpunt ingenomen, namelijk dat de gemeenten Muiden, Weesp en Wijdmeren op korte termijn met elkaar fuseren, waarbij de financiële risico's van de gemeente Muiden door derden worden afgedekt. Daarnaast zou een strategische samenwerkingspartner in de regio Gooi en Vechtstreek moeten worden gezocht. De voorkeur daarbij gaat uit naar de gemeente Hilversum.

De gemeenteraad bepleit voorts dat de gemeente Muiden spoedig deel gaat nemen aan het samenwerkingsverband tussen Stichtse Vecht, Weesp en Wijdmeren.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Weesp,

M. Walrave,
Griffier

B. Horseling,
Burgemeester

Voor vragen over deze brief kunt u contact opnemen met dhr. C.J.Rootjes bereikbaar op telefoonnummer (0294) 491 200

Postadres:
Postbus 5099 1380 GB Weesp

Bezoekadres:
Nieuwstraat 70a 1381 BD Weesp

Tel (0294) 491 391 E mail Info@weesp.nl
Fax (0294) 414 251 Website www.weesp.nl

wilt u bij beantwoording datum en registratienummer van deze brief vermelden

- 1 JULI 2013

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. de heer P.V. Guldemond
Afdeling BEL/BOSE
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Uw kenmerk:
149967/178113

Uw brief van:
26 april 2013

Ons kenmerk:
B/18525/130617/JV

Datum:
27 juni 2013

Behandelend ambtenaar:
drs. J. Visser

Doorkiesnummer:
035-6559512

Bijlagen

Verzonden:

Onderwerp: rapport Winsemius inzake bestuurlijke
toekomst Gooi en Vechtstreek

VERZONDEN 28 JUN 2013

Geachte leden van Gedeputeerde Staten,

Hierbij doen wij u onze visie toekomen over de advisering van de heer Winsemius ten aanzien van de bestuurlijke toekomst van het Gooi en de Vechtstreek.

Wij hebben deze visie vastgesteld in onze raadsvergadering van 27 juni 2013.

Wij hanteren bij onze beantwoording de drie vragen die u heeft gesteld tijdens de inspraakavond in Huizen op 27 mei jl.

1. Wij onderschrijven de noodzaak om in het Gooi en de Vechtstreek te komen tot een versterking van de bestuurskracht en zien daarvan ook de noodzaak in voor onze gemeente.
2. Om daartoe te komen zijn wij inmiddels, zoals u bekend is, een samenwerkingsverband aangegaan met de gemeenten Weesp en Stichtse Vecht. De raad heeft daartoe op 23 mei 2013 met een meerderheid van 14 tegen 5 stemmen besloten. De meerderheid van de gemeenteraad ziet vergaande samenwerking met deze gemeenten als een goede oplossing om de nieuwe taken die op onze gemeente afkomen in het kader van de decentralisaties in het sociaal domein adequaat te kunnen oppakken, zonder overigens uit te sluiten dat wij voor meer gespecialiseerde taken ook zullen blijven aansluiten bij het Gooi en de Vechtstreek. Voorts vinden wij dat de gebiedsgerichte opgaven die zich voor onze gemeente stellen, bijvoorbeeld op toeristisch-recreatief terrein en waar het gaat om het kleine kernen beleid het beste met de gemeenten Stichtse Vecht en Weesp kunnen worden opgelost. En wij willen samenwerkingsverbanden aangaan met Weesp en Stichtse Vecht, teneinde eventuele kwetsbaarheden in de gemeentelijke organisatie tegen te gaan en zo mogelijk kosten- en kwaliteitsvoordeel te behalen. De meerderheid van de gemeenteraad ziet daarnaast mogelijkheden om samenwerking die wel goed loopt in de regio Gooi en Vechtstreek voort te zetten. Te noemen zijn daarbij bijvoorbeeld de Gewestelijke Afvalstoffendienst(GAD), de Regionale Ambulance Voorziening(RAV), de Gewestelijke Gezondheids Dienst(GGD), de Veiligheidsregio etc. Raadsbreed is

overigens nog onlangs de vernieuwing van de Gemeenschappelijke Regeling voor het Gewest goedgekeurd. Een minderheid van de gemeenteraad(5 leden) is van mening dat de samenwerking, met name in het sociaal domein, in het verband van de SWW gemeenten(Stichtse Vecht, Weesp, Wijdmeren,) ten koste gaat van de samenwerking in het Gooi en de Vechtstreek en spreekt zich daartegen uit.

3. Wij zien thans geen noodzaak om voor onze gemeente tot een herindeling te komen en wijzen er wellicht ten overvloede op dat wij reeds een heringedeelde gemeente zijn en als zodanig nog maar elf jaar bestaan.

Tenslotte merken wij nog het volgende op. Indien de gemeenteraad van Muiden dit zou wensen, achten wij aansluiting bij het SWW verband zeker mogelijk en vanuit het gebied gezien van voldoende argumentatie te voorzien. Voor het overige spreekt de raad zich niet uit over oplossingsrichtingen die elders in het Gooi en de Vechtstreek zouden moeten worden gekozen.

Met vriendelijke groet,

De Raad van de gemeente Wijdmeren

drs. M.E. Smit

Voorzitter

J. van Ditmarsch

Griffier